

“SƏS” qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 233 (5464) 20 dekabr 2017-ci il. “Əlincə” Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycan ilə Rusiya arasında ikitərəfli münasibətlər bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir

*Prezident İlham Əliyev Rusiyanın Həştərxan vilayətinin
qubernatorunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib*

Səh → 2

Aleksandr Jilkin:
“Həştərxan Biznes
Mərkəzinin inşasının gələn
il başa çatdırılması nəzərdə
tutulur”

Bax → 4

Mən, ilk növbədə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə Rusiyanın Həştərxan vilayətinə göstərilən xüsusi münasibətə, həmçinin son illərdə region ərazisində humanitar, təhsil sahələri və gənclərlə bağlı layihələr çərçivəsində görülmüş işlərə görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusiya Federasiyasının Həştərxan vilayətinin qubernatoru Aleksandr Jilkin bu sözləri dekabrın 19-da...

**Azərbaycan İslam
həmrəyliyi baxımından
dünyaya nümunədir**

Bax → 7

Prezident İlham Əliyev 2017-ci ili respublikamızda “İslam Həmrəyliyi İli” elan edərək, ölkəmizdəki İslam həmrəyliyini bir nümunə kimi dünyaya göstərdi. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu fikir dekabrın 19-da Yevlax şəhərində keçirilən “İslam həmrəyliyi: müasir çağırışlar və dini maarifləndirmə” mövzusunda keçirilən regional konfransda səsləndirilib. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQİDK) və Yevlax Şəhər İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən...

**Gənclər evlərinə dair
birgə təşəbbüslə bağlı
pilot layihənin təqdimatı
keçirilib**

Bax → 7

Dekabrın 19-da Binəqədi Gənclər evində “Azərbaycan Hökuməti ilə BMT-nin Gənclər evləri üzrə birgə təşəbbüsü” adlı pilot layihənin təqdimatı keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə gənclər və idman naziri Azad Rəhimov, Prezident Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədəliyev, BMT-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyinin əməkdaşları, gənclər təşkilatlarının təmsilçiləri iştirak ediblər...

**Prezident İlham Əliyev
İrənin xarici işlər nazirinin
başçılıq etdiyi nümayəndə
heyətini qəbul
edib**

→ 2

**Azərbaycanı parlaq idman
gələcəyinə aparan yol**

→ 3

**Bakıda Həştərxan Biznes
Mərkəzinin təməli qoyulub**

→ 4

**Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin Sədri İran İslam
Respublikasına rəsmi
səfər edib**

→ 5

**Bakıda Azərbaycanın
UNESCO-ya üzvlüyünün 25
illiyi qeyd olunub**

→ 9

**Gənclər Təşkilatları Milli
Şurasının III Milli Kongresi
keçirilib**

→ 8

→ 12

**“Kommersant Denqi”:
Rusiyalı turistlərin daha
bir favoriti - Azərbaycan**

→ 12

**Azərbaycan ikinci
telekommunikasiya
peykini 2018-ci ilin
ortalarında orbitə
çıxaracaq**

→ 16

**Afrikanın ən yaxşı
futbolçusu adına
namizədlər açıqlanıb**

20 dekabr 2017-ci il

Azərbaycan ilə Rusiya arasında ikitərəfli münasibətlər bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir

Prezident İlham Əliyev Rusiyanın Həştərxan vilayətinin qubernatorunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 19-da Rusiya Federasiyasının Həştərxan vilayətinin qubernatoru Aleksandr Jilkinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında ikitərəfli münasibətlərin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi qeyd olundu, Rusiya Federasiyasının ayrı-ayrı regionları, o cümlədən Həştərxan vilayəti ilə əməkdaşlığın əlaqələrimizin möhkəmləndirilməsi işinə töhfə verdiyi bildirildi.

Həştərxanda Azərbaycan Biznes Mərkəzinin inşa olunduğunu deyən qubernator Aleksandr Jilkin bildirdi ki, bu biznes mərkəzi vilayətdə logistik qovşağın yaradılmasına xidmət edəcək. Aleksandr Jilkin Həştərxanda görülməli işlərə verdikləri dəstəyə görə Azərbaycan Prezidentinə, Heydər Əliyev Fonduna, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinə, Fondun Prezidenti Mehriban Əliyevaya, Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevaya xüsusi təşəkkürünü ifadə etdi.

Həştərxan vilayətinin qubernatoru Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin anım günündə Ulu Öndərin

adını daşıyan və Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə əsaslı təmir və yenidənqurma işlərinin aparıldığı məktəbdə olduğunu və məktəb şagirdlərinin Prezident İlham Əliyevə salam göndərdiklərini vurğuladı.

Azərbaycan ilə Rusiya arasında tərəfdaşlıq münasibətlərinin, xüsusən ticarəti, iqtisadi və regional əməkdaşlığın genişləndirilməsi işində Həştərxan vilayətinin rolunu vurğulayan Prezi-

dent İlham Əliyev bununla bağlı qubernator Aleksandr Jilkinə təşəkkürünü bildirdi.

Görüşdə 2018-ci ildə Həştərxan vilayəti tərəfindən Xəzər dənizində səyahət gəmilərinin buraxılması və bunun Xəzər hövzəsi ölkələri arasında turizmin inkişafına töhfə verəcəyi qeyd olundu, Həştərxan vilayəti ilə Azərbaycan arasında nəqliyyat-logistika əlaqələrinin genişləndirilməsi, Azərbaycanın kənd tə-

sərrüfatı məhsullarının vilayət vasitəsilə Rusiya bazarlarına çıxarılması sahəsində birgə tədbirlər haqqında danışıldı.

Söhbət zamanı bu gün Bakıda keçiriləcək Həştərxan Biznes Mərkəzinin təməlqoyma mərasiminin önəmi vurğulandı, turizm, səhiyyə, kənd təsərrüfatı, təhsil, texnologiya sahələrində əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Görüşdə xatirə şəklə çəkildi.

Prezident İlham Əliyev İranın xarici işlər nazirinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 19-da İran İslam Respublikasının xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərifin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın səviyyəsindən məmnunluğunu bildirdi, birgə layihələrin həyata keçirilməsi ilə bağlı yaxşı nəticələrin əldə olunduğunu dedi. İstanbulda İran Prezidenti Həsən Ruhanini ilə qısa söhbətini xatırladan Prezident İlham Əliyev söhbət zamanı ikitərəfli münasibətlərimizin uğurlu inkişafı ilə bağlı fikir mübadiləsi apardıqlarını qeyd etdi. İran xarici işlər nazirinin Azərbaycanı bir ayda ikinci dəfə səfər etməsinin əlaqələrimizin yüksək səviyyəsinin göstəricisi olduğunu deyən dövlətimizin başçısı bu səfərin ikitərəfli münasibətlərimizin gündəliyi ilə bağlı məsələlərin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaratdığını bildirdi.

Azərbaycan-Türkiyə-İran xarici işlər nazirlərinin üçtərəfli görüşünə son ayda ikinci dəfə səfər

rüşünə toxunan Prezident İlham Əliyev bu görüşlərin artıq mütəmadi xarakter almasının önəmini qeyd etdi, qardaş qonşu dövlətlərin nazirləri arasında keçirilən bu görüşün yaxşı bir təşəbbüs kimi dəyərləndirdi.

İran İslam Respublikasının xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif Prezident Həsən Ruhaninin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

İranın xarici işlər naziri ölkəmizə son ayda ikinci dəfə səfər

etməsinin və Azərbaycan Prezidenti ilə görüşünün ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafı baxımından önəmini vurğuladı. O, Həsən Ruhaninin prezidentliyi dövründə əlaqələrimizin çox yüksək səviyyəyə qalxmasından İran tərəfinin böyük məmnunluq hissi keçirdiyini bildirdi.

Bakıda keçirilən Azərbaycan-Türkiyə-İran xarici işlər nazirlərinin üçtərəfli görüşünə toxunan Məhəmməd Cavad Zərif bu formatda görüşlərin əhəmiy-

yətini vurğuladı və gələcəkdə də davam etdiriləcəyinə əminliyini ifadə etdi.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında bank, enerji, nəqliyyat, ticarət, sərmayə qoyuluşu sahələrində əlaqələrin perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Dövlətimizin başçısı İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhaninin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını İran Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) Mədəniyyət Mərkəzinin nəzdində orta musiqi məktəbinin əməkdaşlarına "Əməkdar müəllim" fəxri adının verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan memarlarına "Əməkdar memar" fəxri adının verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 3 may tarixli 1361 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Rayon (şəhər) məhkəmələrinin baxdığı inzibati xətalar haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı"nda dəyişikliklər edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 1 mart tarixli 203 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 5 sentyabr tarixli 156 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyi ilə Litva Respublikasının Maliyyə Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Müfəttişliyi arasında məlumat mübadiləsi sahəsində və vergi tələblərinin alınmasında qarşılıqlı inzibati yardım haqqında Anlaşma Memorandumunun təsdiq edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev "Reklam haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 30 iyun tarixli 755-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Reklam haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 15 may tarixli 1281-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi və "Reklam haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1997-ci il 24 noyabr tarixli 644 nömrəli Fərmanının ləğvi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 14 iyul tarixli 554 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 31 iyul tarixli 1568 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 31 iyul tarixli 1566 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Reklam Agentliyinin Nizamnaməsi"ndə dəyişikliklər edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Azərbaycanı parlaq idman gələcəyinə aparən yol

Bu gün çox mötəbər beynəlxalq idman yarışlarına müvəffəqiyyətlə ev sahibliyi edən Azərbaycan, bütün sahələrdə olduğu kimi, bu sahədə də əsl yüksəliş dövrünü yaşayır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin davamlı və məqsədyönlü fəaliyyətinin nəticəsidir ki, Azərbaycan dünyada aparıcı idman ölkələrindən biri kimi tanınır. Xüsusi olaraq, vurğulayaq ki, Azərbaycanın mötəbər tədbirlərə ev sahibliyi etməsində iqtisadi nailiyyətlərimiz də əsas amillərdəndir.

Son illərdə Azərbaycan dünyada ən sürətli templərlə inkişaf edən ölkəyə çevrilib. Ümumilikdə, son illərdə Azərbaycanda 300-dən çox beynəlxalq yarış keçirilib. Dünyanın idman ictimaiyyətinin diqqətini çəkən Azərbaycanda ən irimiqyaslı yarışlar yüksək səviyyədə təşkil olunur. Belə ki, ölkəmizdə yeniyetmə cüdoçuların Avropa çempionatı, bədii gimnastika üzrə 27-ci dünya çempionatı, sərbəst güləş və yunan-Roma güləşi üzrə 24-cü dünya çempionatı, görmə qüsurlu paralimpiyaçı cüdoçular arasında Avropa çempionatı, bədii gimnastika üzrə 25-ci Avropa çempionatı, qılıncoynatma üzrə gənclər və kadetlər arasında dünya çempionatı, gənclər arasında boks üzrə dünya çempionatı, boks üzrə dünya çempionatı və s. keçirilib. Bu yarışların Azərbaycanda keçirilməsi, bir daha inkişaf etmiş bir dövlət olaraq, hər bir sahədə olduğu kimi, idmanda da ölkəmizə böyük imic qazandırır.

Bu tədbirlərin, o cümlədən, bir çox id-

İlham Əliyev: “Güclü iqtisadi imkanlarımız, beynəlxalq mövqelərimizin gücləndirilməsi, beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın çox hörmətli ölkə kimi qəbul edilməsi, əlbəttə ki, bizim ümumi uğurlarımıza şərait yaradır”

man növləri üzrə dünya və Avropa çempionatlarının Bakı şəhərində təşkilinin ənənəvi hal alması, ölkəmizdə yüksək səviyyədə yarışların keçirilməsi Olimpiya ailəsində böyük inam yaradıb. Əlbəttə, ilk növbədə, dövlət siyasəti bu istiqamətdə çox uğurla aparılır. Birinci Avropa Oyunlarının Bakıda keçirilməsi də elə bundan qaynaqlanır. Avropa Olimpiya Komitəsinin Baş Məclisində 2015-ci ildə Birinci Avropa Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi haqqında qərar qəbul edilməsi, yuxarıda dediklərimizi əyani şəkildə təsdiq edir. Heç şübhəsiz ki, bu sınaqdan da Azərbaycan uğurla çıxaraq, dünyaya göstərdi ki, müstəqil və dinamik inkişaf edən Azərbaycan hər şeyə qadir olan ölkədir. Bu, Azərbaycanın dünyada təbliğ olunması baxımından da olduqca böyük əhəmiyyət kəsb edir.

“AZƏRBAYCAN İDMANÇILARI BU İL BÜTÜN BEYNƏLXALQ YARIŞLARDA 851 MEDAL QAZANMIŞLAR KI, ONLARDAN 347-Sİ QIZIL MEDALDIR”

Bu il də Azərbaycan idman tarixində əlamətdar il kimi yadda qaldı. Dekabrın 18-də Milli Olimpiya Komitəsində 2017-ci ilin idman yekunlarına həsr olunan mərasimdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin Prezidenti İlham Əliyev çıxışında bildirib ki, bu il Azərbaycan idmançıları xalqımızı böyük qələbələrlə sevindirmişlər: “Azərbaycan idmançıları bu il bütün beynəlxalq yarışlarda 851 medal qazanmışlar ki, onlardan 347-si qızıl medaldır. Keçən illə müqayisədə medalların sayı daha

çoxdur. Bu, onu göstərir ki, idmanın inkişafı dinamik xarakter daşıyır və idmançılarımız, ardıcıl olaraq, böyük qələbələr qazanırlar”.

Bu il Azərbaycan “Bakı-2017” IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına yekun vuraraq dünyada sülhün, tərəqqinin, birliyin və dostluğun tərəfdarı olduğunu bir daha bəyan etdi. Oyunlara yüksək səviyyədə ev sahibliyi edərək, tarix yazdı. Ən xırda detallardan tutmuş, son mərhələyə qədər ölkəmizin “Bakı-2017” IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına necə hazır olduğu diqqətdən yayınmadı. Hər kəs bu möhtəşəm oyunda paytaxtımızın döyünən ürəyini hiss etdi. Hiss etdi ki, Bakı əsrlər boyu humanizm dəyərlərinə önəm vermiş, insanlara qarşı həssas və qayğıkeş və qonaqpərvərdir. Əmin-amanlıqla, xoş münasibətlə qonaqları və idmançıları qəbul edən Bakı sona qədər də bu şəkildə öz mis-siyasını davam etdirdi. Dünyaya əminliklə bəyan etdiyi gücünü, qüdrətini və təhlükəsizlik tədbirlərinə cavabdehliyini göstərdi. Bu, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, “Bakı-2017” IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının Təşkilat Komitəsinin sədri Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti sayəsində mümkün oldu.

Bu torpaqdan gələn nəfəs islam dünyasının rekord sayda - 54 ölkəni təmsil edən 3 mindən çox idmançını, 2000-dək komanda rəsmisi və texniki nümayəndəni bir məkanda topladı. İndiyədək İslam Həmrəyliyi Oyunlarına bu qədər ölkənin və idmançının qatılması heç vaxt müşahidə olunmamışdı.

İDMANÇILARIMIZIN QƏLƏBƏLƏRİ VƏ DÖVLƏT TƏRƏFİNDƏN ONLARIN MÜKAFATLANDIRILMASI UŞAQ, YENİYETMƏ, GƏNC İDMANÇILARDA DA RUH YÜKSƏKLIYI YARADIR

2015-ci ildə Avropa Oyunlarında ikinci, 2017-ci ildə İslam Həmrəyliyi Oyunlarında isə birinci yərə Azərbaycan komandası layiq görüldü. “Bakıda keçirilmiş mötəbər beynəlxalq yarışlar bütün dünyanın diqqətini cəlb etdiyini çıxışında bildiren Cənab İlham Əliyev bu il ikinci dəfə, Bakıda “Formula-1” yarışının keçirildiyini də diqqətə çatdırıb. Təbii ki, bu uğurların əsasında iqtisadi inkişafımız mühüm yer tutur. “Güclü iqtisadi imkanlarımız, beynəlxalq mövqelərimizin gücləndirilməsi, beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın çox hörmətli ölkə kimi qəbul edilməsi, əlbəttə ki, bizim ümumi uğurlarımıza şərait yaradır”, - deyən Cənab İlham Əliyev idmanın cəmiyyətimizin ayrılmaz hissəsi olduğunu da diqqətə çatdırıb: “İdmançılar cəmiyyətdə böyük hörmətə malikdirlər. Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, idmançılarımızın mütləq əksəriyyəti, xüsusilə, bizim tanınmış idmançılarımız məişətdə də gənclər üçün nümunədir. İdmançılarımızın qələbələri və dövlət tərəfindən onların mükafatlandırılması uşaq, yeniyetmə və gənc idmançılarda da ruh yüksəkliyi yaradır. Onlar da, görkəmli çempion-

lar kimi olmaq, böyük uğurlar qazanmaq, öz bayrağını qaldırmaq istəyirlər və istəyirlər ki, xalq onları da tanısın və onlara da hörmət etsin”.

İdmanın inkişafının bundan sonra da diqqət mərkəzində olacağını bildiren ölkə başçısı bundan sonra da, Azərbaycan dövlətinin idmançılara öz qayğısını əsirgəməyəcəyini, idmanın inkişafı üçün nə lazımdısa, onu da edəcəyini vurğulayıb. Elə 2017-ci ildə yüksək nailiyyətlər qazanan idmançılara və idman mütəxəssislərinə ölkəmizdə idmanın inkişafında xidmətlərinə görə, Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamı ilə Fəxri adların, mükafatların verilməsi idmana və idmançılarımıza olan diqqətin nümunəsidir.

Müasir dünyanın Azərbaycanı idman ölkəsi kimi qəbul etməsi təsadüfi deyildir. Ölkəmizin ardıcıl olaraq, beynəlxalq yarışlarda iştirakı və uğurlar qazanması beynəlxalq aləmin Azərbaycandakı idman hərəkətinə olan diqqətini artırır. Əsas Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan idman hərəkatı Azərbaycanın dünyada idman ölkəsi kimi tanınmasında əhəmiyyətli rol oynayır. Müasir dövrdə bu siyasəti uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin davamlı və məqsədyönlü fəaliyyətinin nəticəsidir ki, Azərbaycan dünyada aparıcı idman ölkələrindən biri kimi tanınır. Azərbaycanda keçirilən dünya və Avropa çempionatları, bir daha sübut edir ki, həqiqətən də, Azərbaycanda idman uğurla və sürətlə inkişaf edir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

20 dekabr 2017-ci il

Bakıda Həştərxan Biznes Mərkəzinin təməli qoyulub

Dekabrın 19-da Bakıda Həştərxan Biznes Mərkəzinin təməli qoyulub. AZƏRTAC xəbər verir ki, təməlqoyma mərasimində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov, Rusiya Federasiyasının Həştərxan vilayətinin qubernatoru Aleksandr Jilkin, Milli Məclisin deputatları, digər rəsmi şəxslər, iş adamları və ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər.

Prezidentin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov bildirib ki, Azərbaycan ilə Həştərxan vilayəti arasında qədim ticari-iqtisadi və humanitar əlaqələr mövcuddur. Bu gün Bakıda təməlini qoyduğumuz

Həştərxan Biznes Mərkəzi ölkələrimiz arasındakı əməkdaşlığın inkişafına yeni impuls verəcək.

Rusiya Federasiyasının Həştərxan vilayətinin qubernatoru Aleksandr Jilkin qeyd edib ki, bu biznes mərkəzi ölkələrimiz, o cümlədən ayrı-ayrı regionlar arasında ticari-iqtisadi əlaqələrin möhkəmlənməsi işinə xidmət edəcək. Həştərxanda da Azərbaycan Biznes Mərkəzinin inşa olunduğunu vurğulayan qubernator deyib ki, bu, vilayətdə logistik qovşağın yaradılmasına, iş adamlarımız arasında əlaqələrin daha da genişlənməsinə təkan verəcək.

Həştərxanda bir neçə layihənin reallaşmasına verdiyi dəstəyə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə minnətdarlığını bildiren qubernator Aleksandr Jilkin başa çatmaqda olan 2017-ci ildə Rusiya ilə Azərbaycan arasında xarici ticarət dövriyyəsinin daha da artdığını və bu dinamikanın qarşidan gələn ildə də davam edəcəyinə əminliyini vurğulayıb.

Sonra Bakıda Həştərxan Biznes Mərkəzinin təməli qoyulub. Həştərxan Biznes Mərkəzinin ümumi sahəsi beş min kvadratmetrdən çox olacaq. Beş mərtəbədən ibarət olacaq bu çoxfunksiyalı binada sərgi-ticarət, konfrans, fitnes zalları fəaliyyət göstərəcək, ofis otaqları, mini otel yaradılacaq.

Aleksandr Jilkin: “Həştərxan Biznes Mərkəzinin inşasının gələn il başa çatdırılması nəzərdə tutulur”

Mən, ilk növbədə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə Rusiyanın Həştərxan vilayətinə göstərilən xüsusi münasibətə, həmçinin son illərdə region ərazisində humanitar, təhsil sahələri və gənclərlə bağlı layihələr çərçivəsində görülmüş işlərə görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusiya Federasiyasının Həştərxan vilayətinin qubernatoru Aleksandr Jilkin bu sözləri dekabrın 19-da Həştərxan Biznes Mərkəzinin Bakıda təməlqoyma mərasimində jurnalistlərə müsahibəsində söyləyib. Qubernator deyib: “Ölkələrimizin iqtisadi münasibətlərində dinamik inkişaf müşahidə olunur. Rusiya biznesi Azərbaycana böyük maraq göstərir və Azərbaycan tərəfi ilə qarşılıqlı fəaliyyətə önəm verir. Həştərxanda Azərbaycan Biznes Mərkəzi inşa edilir. Biz Azərbaycan tərəfinə müraciətlə Bakıda Həştərxan Biznes Mərkəzinin tikilməsi üçün torpaq sahəsinin ayrılmasını xahiş etmişdik. Bizi dəstəklədiyinə görə Azərbaycan rəhbərliyinə minnətdarıq. Gələn il başa çatdırmağı nəzərdə tutduğumuz bu layihə Rusiya ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin möhkəmlənməsinə töhfə verəcək”.

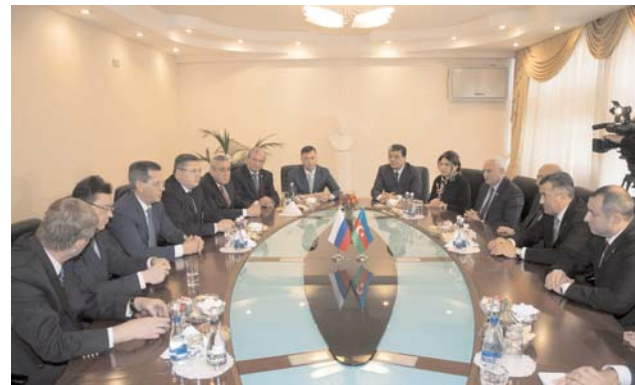
Rusiya-Azərbaycan əməkdaşlığından danışan Aleksandr Jilkin qeyd edib ki, ölkələrimizin iqtisadiyyat, təhsil, səhiyyə və digər sahələrdə yaxşı qarşılıqlı əlaqələri var. Biz iqtisadi münasibətlərin inkişaf dinamikasını yüksək qiymətləndiririk. Həm Həştərxanda, həm də Bakıda yaradılan biznes mərkəzləri ölkələrimiz üçün mühüm logistik qovşaqlar olacaq.

Rusiyanın Həştərxan vilayətinin nümayəndə heyəti Nərimanov Rayon İcra Hakimiyyətində olub

Rusiya Federasiyasının Həştərxan vilayətinin qubernatoru Aleksandr Jilkinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti dekabrın 19-da Nərimanov Rayon İcra Hakimiyyətində olub. Nərimanov Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Abdin Fərzəliyevlə keçirilən görüşdə ölkələrimiz arasında tarixi köklərə söykənən dostluq münasibətlərindən danışılıb, dövlətimiz tərəfindən Həştərxan şəhərində həyata keçirilmiş və perspektivdə nəzərdə tutulan layihələr barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb. Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin inkişaf etdiyi vurğulanaraq qeyd olunub ki, ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulmuş sıx dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrini bu gün Prezident İlham Əliyev daha yüksək səviyyəyə çatdırıb. Hazırda Azərbaycanla Rusiya arasında əməkdaşlıq genişmiqyaslıdır. İki dövlət bir-birinə ən yaxın dəstəyi göstərməklə, iqtisadiyyatdan siyasətə, humanitar əməkdaşlıqdan mədəniyyətdə bütün sahələrdə səmərəli əlaqələr qurub.

Görüşdə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə inşa edilmiş, ümumi sahəsi 5200 kvadratmetr olan Azərbaycan Biznes Mərkəzinin açılışı üçün aparılan hazırlıq işlərindən danışılıb. Qeyd edilib ki, bu mərkəz gələcəkdə “Made in Azerbaijan” brendi altında istehsal olunan məhsullarımızın Rusiya ərazisində, xüsusilə də ölkənin cənub bölgəsində yayılmasına geniş imkanlar açacaq. Söhbət zamanı, həmçinin eyni layihənin - Həştərxan Biznes Mərkəzinin Bakı şəhərində inşası ilə bağlı bir sıra məsələlər də müzakirə edilib.

Görüşdə Milli Məclisin deputatları Hikmət Məmmədov, Adil Əliyev və Rəsim Musabəyov da iştirak ediblər. Qeyd edək ki, Həştərxan vilayətinin qubernatoru Aleksandr Jilkinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti səfər çərçivəsində Fəxri xiyabana gedərək xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin xatirəsini anıb, məzarı önünə gül dəstələri qoyub. Görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi yad edilib, məzarı üzərinə tər güllər düzülüb.

Azərbaycan MDB-yə üzv dövlətlərin Təhlükəsizlik və xüsusi xidmət orqanları rəhbərləri Şurasının iclasında təmsil olunub

Moskvada MDB-yə üzv dövlətlərin Təhlükəsizlik və xüsusi xidmət orqanları rəhbərləri Şurasının (SORB) 43-cü iclası keçirilib.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) ictimai əlaqələr şöbə-sindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, iclasda Azərbaycanı DTX-nin rəisi, general-leytenant Mədet Quliyevin rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti təmsil edib. DTX rəisi Mədet Quliyev iclasda çıxış edərək bildirib ki, hazırda beynəlxalq terrorçu təşkilatların fəaliyyət göstərdikləri ərazilərdə yaranmış şəraitin fonunda dini ekstremistlərin fəallaşması cəhdlərinə qarşı sən-

gimədən mübarizə aparılmalıdır. General-leytenant Mədet Quliyev bu baxımdan regional və beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin olunmasında təhdid və hədələr barədə əldə edilmiş qabaqlayıcı əməliyyat məlumatları mübadiləsinin intensivləşdirilməsinin, həmçinin terrorçuluğa, ekstremizmə və radikalizmə qarşı səmərəli təbliğat işinin gücləndirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

İclasda təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq perspektivləri üzrə aparılmış müzakirələrdə Yaxın Şərqi və Orta Asiyadakı son vəziyyətə xüsusi diqqət yetirilib. Habelə yeni reallıqlar nəzərə alınmaqla MDB-yə üzv dövlətlərin beynəlxalq terrorçuluğun və ekstremizmin

müxtəlif zorakı təzahürlərinə qarşı mübarizənin fəallaşdırılması və təkmilləşdirilməsi məsələləri ətra-

fında fikir mübadiləsi aparılıb. Bundan başqa, SORB yanında Elmi-texniki əməkdaşlıq, İnformasi-

ya təhlükəsizliyi, İbtidai istintaq sahəsində əməkdaşlıq, Narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin beynəlxalq qanunsuz dövriyyəsi ilə mübarizə üzrə komissiyaların fəaliyyətlərinin yekunları qiymətləndirilib. Eləcə də SORB-un və MDB Antiterror Mərkəzinin 2018-ci il üçün fəaliyyət planları müzakirə olunub.

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin tədbirdə iştirak edən nümayəndə heyətlərinin rəhbərlərini qəbul edib.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin nümayəndə heyəti Rusiyanın dövlət təhlükəsizlik orqanlarının yaranmasının 100 illiyi münasibətilə keçiriləcək bayram tədbirlərində iştirak edəcək.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri İran İslam Respublikasına rəsmi səfər edib

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov dekabrın 17-də İran İslam Respublikasına rəsmi səfər edib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Tehranın Mehrabad Beynəlxalq Hava Limanında Ali Məclisin Sədrini İran-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun həmsədri Salman Xodadadi, İran İslam Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinin Baş İdarəsinin rəisi Müqəddim Bağeri, Azərbaycan Respublikasının İran İslam Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Bünyad Hüseynov və İran İslam Respublikasının Naxçıvandakı Baş konsulu Mənsur Ayrom qarşılayıblar.

Həmin gün Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri

rin artırılması vacib amildir. Görüşdə əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinin əhəmiyyəti vurğulanıb, qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Həmin gün Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov İranın "Fərab" şirkətinin rəhbərini və nümayəndələrini qəbul edib. Söhbət zamanı Ordubad-Marazad Su Elektrik Stansiyasının tikintisi ilə bağlı məsələlər müzakirə olunub.

İran İslam Respublikası İslami Şura Məclisinin sədri ilə görüş

Dekabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov İran İslam Respublikası İslami Şura Məclisinin sədri Əli Laricani ilə görüşüb.

Vasif Talibov İran İslam Respublikasının xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zəriflə görüşüb. Məhəmməd Cavad Zərif Ali Məclis Sədrini salamlayıb və onu İranda görməkdən məmnunluğunu bildirib.

Ali Məclisin Sədri İran İslam Respublikasına səfərə dəvətə görə xarici işlər nazirinə minnətdarlıq edib və qeyd edib ki, hazırda hər iki ölkə Prezidentlərinin səyi ilə ikitərəfli əlaqələr uğurla inkişaf etdirilir. Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İranın Şərqi və Qərbi Azərbaycan vilayətləri arasında enerji, təhsil, turizm, ticarət və nəqliyyat sahəsində səmərəli əməkdaşlıq vardır. Naxçıvan Dövlət Universitetində iranlı tələbələr təhsil alırlar. Culfa Gömrük Keçid Məntəqəsinin fasiləsiz fəaliyyət göstərməsi, Şahtaxtı-Poldəşt Gömrük Keçid Məntəqəsinin isə iş saatının artırılması tranzit əlaqələrinin inkişafına və gediş-gəlişin artmasına səbəb olub.

Ali Məclisin Sədri Naxçıvanın təbii qaz təchizatında İranın rolundan danışib, bütün bunların ikitərəfli əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə öz töhfəsini verdi-

yini diqqətə çatdırıb.

İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif bildirib ki, İran İslam Respublikası Azərbaycanla bütün sahələrdə əlaqələri

daha da inkişaf etdirməyin tərəfdarıdır. Əməkdaşlığın mövcud vəziyyəti bunu bir daha təsdiq edir. İranın Şərqi və Qərbi Azərbaycan vilayətləri ilə Naxçıvan Muxtar

Respublikası arasındakı mövcud əlaqələr münasibətlərin genişləndirilməsi üçün geniş imkanlar açıb. İkitərəfli əlaqələrin müxtəlif istiqamətlərdə inkişafında söylə-

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov deyib ki, Azərbaycan və İran xalqlarını tarix, mədəniyyət və ortaq dəyərlər birləşdirir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin də bəyan etdiyi kimi, İran Azərbaycan üçün dost və qardaş ölkədir. Ali Məclisin Sədri Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikasının rəhbəri kimi İrana səfərlərini və əlaqələrin yaradılmasındakı xidmətlərini xatırladıb, ötən dövrdə əlaqələrin müxtəlif sahələrdə inkişaf etdirildiyini bildirib, iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

Əlaqələrin inkişafında hər iki ölkə parlamentlərinin dostluq qruplarının rolunun mühüm əhəmiyyətə malik olduğunu bildiren Ali Məclisin Sədri, Azərbaycan-İran Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun həmsədri Vasif Talibov İran İslami Şura Məclisinin sədri Əli Laricani Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfərə dəvət edib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri İran İslam Respublikasına rəsmi səfər edib

Əvvəli Səh. 5

Əli Laricani Naxçıvana Muxtar Respublikasına səfərə dəvətə görə minnətdarlıq edərək deyib ki, Azərbaycan və İran arasındakı əlaqələrin qədim tarixi və dərin kökləri vardır. İran İslam Respublikası Azərbaycan Respublikası ilə dostluq əlaqələrinə sadıqdır. İki ölkənin mədəni yaxınlığı var və bu, iqtisadi-siyasi əlaqələrin də inkişaf etdirilməsi üçün möhkəm təməldir. Əlaqələrin inkişafında parlamentlərarası dostluq qruplarının fəaliyyəti xüsusilə qeyd edilməlidir. Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İran arasında turizm, iqtisadi-ticarət və qarşılıqlı investisiya qoyuluşu sahəsində imkanlar genişdir.

Azərbaycan-İran Parlamentlərarası Dostluq qruplarının fəaliyyəti gücləndirilir

Səfər çərçivəsində Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin

iqtisadi işlər və maliyyə naziri, hökumətlərarası komissiyanın həmsədri Məsud Kərbasian ilə görüşüb. Məsud Kərbasian bildirib ki, İran İslam Respublikası Azərbaycanın Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə əlaqələrinin inkişafında qətiyyətli və ciddi- dir. Azərbaycan və İran arasında əlaqələrdən danışan nazir qeyd edib ki, son illər hər iki ölkənin Prezidentləri 10 dəfə görüşüblər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Tehrana sonuncu səfəri zamanı iki ölkənin iqtisadi, ticarət və humanitar sahələrdə əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının üzərinə mühüm öhdəliklər qoyulub. Məsud Kərbasian İran və Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında əməkdaşlıq üçün geniş potensialın olduğunu vurğulayıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov Məsud Kərbasian

sianı İranın iqtisadi işlər və maliyyə naziri və hökumətlərarası komissiyanın həmsədri vəzifəsinə təyin olunması münasibətilə təbrik edərək deyib: Azərbaycan-İran hökumətlərarası iqtisadi əməkdaşlıq komissiyasının sonuncu iclası Naxçıvanda keçirilib və yekun protokol imzalanıb. Həmin protokolda Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə də əlaqələrin inkişafı nəzərdə tutulub. Protokola uyğun olaraq Ordubad-Marazad Su Elektrik Stansiyasının tikintisi davam etdirilir. İran İslam Respublikası və Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında iqtisadi sahədə əlaqələrin yaxşı səviyyədə olduğunu bildiren Ali Məclisin Sədri bu əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsinin zəruriliyindən danışib. İkitərəfli

əlaqələrin müxtəlif sahələrdə davam etdirildiyini vurğulayan Ali Məclisin Sədri İranla elektrik enerjisi mübadiləsinin həcmnin və iş adamları arasında əlaqələrin daha da artırılması zəruriliyindən bəhs edib.

Söhbət zamanı Azərbaycan və onun Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İran və onun yaxın vilayətləri arasında imzalanan sənədlər və əldə olunan razılıqlar münasibətlərimizin daha da genişləndirilməsi istiqamətində atılan addım kimi dəyərləndirilib.

Dekabrın 18-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibovun İran İslam Respublikasına rəsmi səfəri başa çatıb.

Tehranın Mehrabad Beynəlxalq Hava Limanında Ali Məclisin Sədrini İran İslam Respublikasının xarici işlər nazirinin müavini Həsən Qaşqavi yola salıb.

Sədri Vasif Talibov İran-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun həmsədri Salman Xodadadi ilə görüşüb. Salman Xodadadi Azərbaycana səfəri zamanı dostluq qrupunun üzvləri ilə keçirilən görüşləri xatırladıb, qarşılıqlı əlaqələrin inkişafında birgə söylərin və fikir mübadiləsinin aparılmasının faydalı olduğunu qeyd edib.

Ali Məclisin Sədri dostluq qrupunun fəaliyyətini ölkələrimiz arasındakı əlaqələrin inkişafında vacib amil kimi dəyərləndirib.

Azərbaycan-İran iqtisadi əlaqələri davamlı inkişaf tempinə əsaslanır

Səfərin ikinci günü - dekabrın 18-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov İran İslam Respublikasının

Azərbaycan İslam həmrəyliyi baxımından dünyaya nümunədir

“Müasir dünyada din amilindən başqa məqsədlər üçün də istifadə olunur”

milli mənəvi dəyərlərimizə xüsusi diqqətlə yanaşır. Bu ilin oktyabr ayında dövlətimizin başçısının ilə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu yaradılıb. Bu fond vasitəsilə məscidlərin maddi təminatı həyata keçiriləcək. Həmçinin maarifləndirici filmlər çəkiləcək, kitablar nəşr olunacaq, görüşlər, tədbirlər təşkil ediləcək”.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin nümayəndəsi Əli Məmmədov mövzu ilə bağlı çıxış edərək, ölkəmizdə dinlər və etiqadlar arasında qarşılıqlı hörmət və etimada əsaslanan əməkdaşlıq münasibətlərinə diqqəti cəlb edib.

Konfransın ikinci hissəsi “Dini radi-

Prezident İlham Əliyev 2017-ci ili respublikamızda “İslam Həmrəyliyi İli” elan edərək, ölkəmizdəki İslam həmrəyliyi bir nümunə kimi dünyaya göstərdi. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu fikir dekabrın 19-da Yevlax şəhərində keçirilən “İslam həmrəyliyi: müasir çağırışlar və dini maarifləndirmə” mövzusunda keçirilən regional konfransda səsləndirilib.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQİDK) və Yevlax Şəhər İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə bölgədə fəaliyyət göstərən hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, dini işlər üzrə komissiyaların üzvləri, dini icmaların sədrləri, din xadimləri, ictimaiyyət nümayəndələri, ziyalılar və gənclər iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə DQİDK-nin sifarişi ilə çəkilmiş, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsinə həsr edilmiş “Şəhadət” sənədli filminə baxıblar.

Yevlax Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Qənimət Qaraşov çıxış edərək bildirib ki, rayonda dini maarifçilik sahəsində, eləcə də vətəndaşların radikal dini qruplaşmaların, qeyri-ənənəvi təriqətlərin təsirinə düşməməsi, mövhumata meyillənməməsi üçün müntəmadi iş aparılır. Rayonda bu gün dini durum sabitdir.

Tədbirdə çıxış edən Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı konfransın əsas məqsədinin dini radikalizmlə mübarizə apar-

maq, dindarlar, xüsusilə gənclər arasında Azərbaycanda mövcud olan dini tolerantlığın, multikulturalizm ənənələrinin, İslam dininin dünyada həmrəyliyin təmin olunmasındakı əhəmiyyətinin, milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanılması və təşviqi olduğunu deyib. Dövlət Komitəsinin sədri bildirib ki, müasir dünyada din amilindən başqa məqsədlər üçün də istifadə olunur. İslam dünyasını cəhəltə saxlamaq, onu inkişafdan geri qoymaq və onun üzərində hegemonluq etmək məqsədilə riyakar iş aparılır. Bunun kökündə kənar qüvvələr tərəfindən İslam dünyasını daxildən parçalamaq, məzhəb, təriqət qarşılıqlı yaradaraq onları zəiflətmək dayanır. Bu isə İslam ölkələrində ağır nəticələrə, qarşıdurmalara gətirib çıxarır.

Komitə sədri bu gün dünyada din pərdəsi adı altında aparılan münafiqliklərdən, dini radikalizmin doğura biləcəyi mənfi nəticələrdən də danışıb. Bildirib ki, gənclərimizi yad təsirlərdən qorumaq üçün daha savadlı, təhsilli cəmiyyətə nail olmalıyıq. Gənclərin dini maariflənməsinə, dini savadlanmasına xüsusi fikir verilməlidir. Bu işdə ziyalılar, təhsil işçiləri, din xadimləri fəal iştirak etməlidirlər. Mübariz Qurbanlı ölkəmizdə milli mənəvi dəyərlərə göstərilən yüksək diqqətdən danışarkən deyib: “Dövlət müstəqilliyimiz və dinimiz xüsusi əhəmiyyət daşıyan dəyərlərimizdən biridir. Ümummilli lider Heydər Əliyev qeyd edirdi ki, bizim mənəvi dəyərlərimiz içərisində İslami dəyərlərimiz xüsusi yer tutur. Ulu Öndər dövlət müstəqilliyini bizim tarixi nailiyyətimiz, nemətimiz adlandırır. Prezident İlham Əliyev də

kalizmlə mübarizə və gənclərin maarifləndirilməsi” mövzusunda həsr olunub.

Yevlax Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Elnarə Məmmədova çıxış edərək vurğulayıb ki, dünyada islamofobiyanın baş alıb getdiyi bir dövrdə 2017-ci ilin Azərbaycanda “İslam Həmrəyliyi İli” elan olunması çox əhəmiyyətli və zamanın çağırışlarına cavab verən mühüm addımdır. Bu, eyni zamanda, müasir dövrdə müstəqil siyasət aparmaq kimi çox çətin bir işin öhdəsindən öz zəngin və uzaqgörən siyasəti ilə gələn dövlətimizin başçısının İslam dininə, müsəlman dünyasına nə qədər böyük önəm verdiyini göstərir.

DQİDK-nin sədr müavini Gündüz İsmayılov dini radikalizmə qarşı mübarizədə ardıcıl, sistemli və intensiv maarifləndirmənin mühüm rol oynadığını vurğulayıb. Sədr müavini qeyd edib ki, bu sahədə yad dini-ideoloji təsirlərin qarşısının alınmasında ənənəvi İslam dəyərlərinin təbliği mühüm rol oynayır. Tədbirdə DQİDK-nin dini maarifləndirmə işinin təşkili şöbəsinin müdiri müavini Ruslan Əsgərov təqdimatla çıxış edib.

Konfransda “Azərbaycanlı, yoxsa müsəlman: hansı bizim üçün daha önəmlidir?”, “Dindar olub müasir olmaq mümkündürmü?”, “Dindar gənclik dünyəvi gənclikdən nə ilə fərqlənə bilər?” mövzuları ətrafında müzakirələr aparılıb, tədbir iştirakçıların, gənclərin fikirləri dinlənib, onları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Tədbirdə iştirakçılara Dövlət Komitəsinin nəşr etdirdiyi maarifləndirici kitablar paylanılıb.

Gənclər evlərinə dair birgə təşəbbüslə bağlı pilot layihənin təqdimatı keçirilib

Dekabrın 19-da Binəqədi Gənclər evində “Azərbaycan Hökuməti ilə BMT-nin Gənclər evləri üzrə birgə təşəbbüsü” adlı pilot layihənin təqdimatı keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə gənclər və idman naziri Azad Rəhimov, Prezident Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədliyəv, BMT-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyinin əməkdaşları, gənclər təşkilatlarının təmsilçiləri iştirak ediblər. Əvvəlcə Azərbaycanda Gənclər evlərinin və mərkəzlərinin yaradılmasına, onların fəaliyyətinə dair videoçarx nümayiş olunub.

Tədbirdə çıxış edən Azad Rəhimov iki il müddətində nəzərdə tutulmuş pilot layihənin Gənclər və İdman Nazirliyi və BMT-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyi tərəfindən reallaşdırılacağını vurğulayıb. Nazir layihənin məqsədinin gənclər üçün əlverişli kompleks xidmətlərin hazırlanması, təcrübədən keçirilməsi və sonra bütün Gənclər evlərində istifadə edilməsi olduğunu vurğulayıb. Azərbaycanda əhalinin yarıdan çoxunu gənclərin təşkil etdiyini diqqətə çatdıran Azad Rəhimov hazırda ölkəmizdə qırıxdan çox Gənclər evinin və mərkəzinin fəaliyyət göstərdiyini bildirib. Qeyd edib ki, onlardan 14-ü Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən inşa olunaraq gənclərin istifadəsinə verilib.

Prezident Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədliyəv tədbirdə çıxış edərək Gənclər evlərinin fəaliyyətlərinin genişləndirilməsinin və onların gənclərə daha keyfiyyətli sosial xidmətlər göstərməsinin vacibliyini bildirib. Gənclər evləri sosial xidmət şəbəkəsinin yaradılmasının və istifadə verilməsinin önəmini qeyd edən şöbə müdiri bu prosesin artıq bölgələrdə başa çatdığını deyib. Prezident Administrasiyasının rəsmisi gənclər təşkilatlarının tədbirlərinin məhz bu sosial xidmət müəssisələrində keçirilməsinin, onun resurslarından geniş istifadə edilməsinin təqdirəlayiq olduğunu vurğulayıb.

Gənclər evlərinin fəaliyyətinin səmərəliliyinin diqqət mərkəzində saxlanıldığını qeyd edən Yusuf Məmmədliyəv bildirib ki, gəncləri zərərli vərdislərdən, radikalizm, ekstremizm və digər mənfi hallardan qorumaq üçün geniş maarifləndirmə işinin aparılması ilə yanaşı, onların asudə vaxtlarının təşkili də çox vacibdir. Şöbə müdiri bu baxımdan müxtəlif regionlara xas xüsusiyyətlərin, adət-ənənələrin nəzərə alınaraq müvafiq proqramların tərtib olunmasının, peşəkar səviyyədə əlaqələndirmə işinin aparılmasının Gənclər evlərinin fəaliyyətlərinin səmərəliliyinin artırılmasında mühüm rol oynayacağını qeyd edib.

BMT-nin Azərbaycandakı rezident əlaqələndiricisi və BMT-nin İnkişaf Proqramının rezident nümayəndəsi Qulam İsaqzai belə bir layihənin həyata keçirilməsinin gənclərin fəallıqlarının artırılmasına mühüm töhfə verəcəyini bildirib. O, pilot layihənin hazırlanmasında fəal iştirakına görə Gənclər və İdman Nazirliyinə, Prezident Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinə, BMT-nin aidiyyəti qurumlarına minnətdarlığını bildirib. BMT-nin nümayəndəsi deyib ki, Gənclər evləri və mərkəzləri gənclər üçün daha yüksək səviyyəli sosial xidmətlərin göstərilməsi üçün mühüm platforma rolunu oynayacaq. Qulam İsaqzai pilot layihənin beş istiqaməti əhatə edəcəyini vurğulayıb.

Dekabrın 19-da Azərbaycanın ən böyük gənclər platforması olan Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının (GTMS) III Milli Konqresi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, 200-dən çox gənclər təşkilatının nümayəndələri, beynəlxalq qurumların təmsilçiləri iştirak ediblər. Azərbaycanın dövlət himninin səsləndirilməsindən sonra GTMS-nin 2017-ci ildə fəaliyyəti ilə bağlı hesabat videosu nümayiş etdirilib.

GTMS-nin sədri Seymur Hüseynov tədbirdə çıxış edərək Şura'nın tarixi və fəaliyyəti haqqında məlumat verib. Bildirilib ki, 1995-ci ildə 11 gənclər təşkilatı tərəfindən təsis olunan Şuranın sıralarında hazırda 200-dən çox gənclər təşkilatı, o cümlədən on minlərlə gənc birləşir. Şura özündə uşaq və gənclər təşkilatlarını birləşdirən və bu çərçivədə yerli, regional, bey-

Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının III Milli Konqresi keçirilib

da daha fəal iştirak etməli, öz sözünü deməlidir. Bu gün Prezidentimizin xarici siyasəti nəinki gənclər təşkilatları üçün, bütün qurumlar üçün prioritet istiqamət təşkil edir. Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycanın tanınması üçün həyata keçirdiyi layihələr gənclərimiz və gənclər təşkilatları üçün əsas olmalıdır".

BMT-nin Azərbaycandakı rezident əlaqələndiricisi və BMT-nin İnkişaf Proqramının rezident nümayəndəsi Qulam İsaqzai həftə ərzində ölkəmizdə gənclərlə bağlı bir sıra tədbirlərdə iştirak etdiyini vurğulayaraq, Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının ötən 22 ildə qazandığı nailiyyətləri təqdir edib. Bildirib ki, BMT Azərbaycan Hökuməti

nəlxalq səviyyədə fəaliyyət göstərən birlikdir. S.Hüseynov Azərbaycanın dövlət gənclər siyasətinə dəstək verilməsi və gənclər təşkilatları institutunun gücləndirilməsi istiqamətində Şuranın mühüm tədbirlər həyata keçirdiyini vurğulayıb. Qeyd edib ki, Şuranın fəaliyyətində əsas olan dövlətçilik prinsipi bu gün də bu qurum üçün prioritet istiqamətdir. S.Hüseynov ötən 22 ildə GTMS ilə fəal əməkdaşlıq edən dövlət və hökumət qurumlarına, üzv təşkilatlara minnətdarlığını ifadə edib.

Prezident Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədəliyev sıralarında ölkəmizdə fəaliyyət göstərən gənclər təşkilatlarını birləşdirən belə bir platformanın - Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının yaradılmasının mühüm addım olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının vəzifəsi gənclər təşkilatları üçün dialoq mühiti, təcrübə mübadiləsi, dövlət orqanları ilə əməkdaşlıq üçün münbit şərait yaratmaq və beynəlxalq əməkdaşlığı təşviq etməkdir. Gənclər təşkilatları bu imkanlardan yararlanmalı və bu platformanın təkmilləşdirilməsində fəal iştirak etməlidirlər.

"Azərbaycanda gənclər siyasətinin həyata keçirilməsi üçün müvafiq icra orqanı, geniş qanunvericilik bazası, Gənclər Fondu, sosial xidmətlər göstərən Gənclər evləri və nəhayət, sağlam vətəndaş cəmiyyəti mövcuddur. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycanda dövlət gənclər

siyasəti istiqamətində fəaliyyətləri əlaqələndirmək və səmərəliliyi təmin etmək məqsədilə Prezident Administrasiyasında gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsi yaradılıb. Əsasını ulu öndər Heydər Əliyevin qoyduğu bu institusional islahatlar hazırda Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva tərəfindən prioritet istiqamətlərdən biri kimi müəyyənləşdirilən gənclər siyasətinin uğurla həyata keçirilməsi üçün möhkəm zəmin yaradır", - deyir Y.Məmmədəliyev qeyd edib.

Bildirilib ki, Prezident Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsi yaradıldığı vaxtdan ötən qısa müddətdə 100-dən artıq gənclər təşkilatının nümayəndələri ilə görüşlər keçirib, Şuranın tədbirlərində fəal iştirak edib, regionlarda gənclərlə geniş və səmərəli fikir mübadiləsi aparıb. Bu görüşlər zamanı regionlarda gənclər təşkilatlarının formalaşdırılması, ekspert bankının yaradılması, layihələrin innovativ metodlarla icra olunması və s. məsələlər müzakirə edilib.

Azərbaycanın siyasi, iqtisadi və hərbi potensialına görə regionun lider dövləti olduğunu vurğulayan şöbə müdiri bildirib ki, Azərbaycan gəncliyi də peşəkarlığı, bilik və bacarığı ilə regionda lider olmalıdır: "Bu baxımdan biz gənclər təşkilatlarından daha ciddi fəaliyyət gözləyirik. Gənclər təşkilatları birbaşa gənclərlə ünsiyyətdə olmalı, onların problemlərini və istəklərini nəzərə almalı, bu istiqamətdə

layihələr həyata keçirməlidirlər. Həmçinin beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq etməli və bununla da dövlətin sosial siyasətinin həyata keçirilməsinə dəstək verməlidirlər. Gənclər təşkilatlarında önəmli məsələlərdən biri də gənclərin təmsilçiliyidir. Belə ki, qərar qəbul etmə prosesində məhz gənclər təmsil olunmalıdır. Gənclər arasında liderlik qabiliyyətlərinin inkişaf etdirilməsi gələcəkdə kadr potensialının formalaşdırılması üçün vacibdir".

Gələn il Azərbaycan üçün mühüm hadisələrin gözənləndiyini diqqətə çatdıran Y.Məmmədəliyev bu baxımdan ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönümünü, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulmasının 100 illiyini, növbəti Prezident seçkilərini, "Ekspo-2025" ümumdünya sərgisinə ev sahibliyi üçün Bakının namizədliyinin təsdiqlənməsini və s. xüsusi vurğulayıb. Bildirib ki, gənclər təşkilatları bu proseslərdə fəal iştirak etməlidirlər. Şöbə müdiri gəncləri həm ölkə əhəmiyyətli tədbirlərdə, eləcə də sosial təşəbbüslərdə qarşılıqlı əlaqədə olmağa, beynəlxalq təcrübəyə əsaslanmağa və dövlətçilik prinsiplərini əsas tutmağa çağırıb.

Gənclər və idman nazirinin müavini İntiqam Babayev çıxışın-

da bildirib ki, 22 il əvvəl GTMS yaradılanda həmin vaxt mətbuatda bu təşkilatın yaradılması ilə bağlı ətraflı müzakirələr aparılırdı. Şura təsis edildikdən sonra həyata keçirdiyi fəaliyyət bu platformanın yaradılmasının nə dərəcədə uğurlu olduğunu göstərdi. Həyata keçirilən layihələr bu qurumun fəaliyyətinin səmərəliliyini sübut edir.

Qeyd olunub ki, Gənclər və İdman Nazirliyinin dəstəyi ilə təkcə son beş ildə 700-dən çox layihə və tədbir həyata keçirilib. Bu iş bundan sonra da davam etdiriləcək. Nazir müavini GTMS-nin 2018-ci ildə də öz peşəkarlığını göstərməkdə və dövlət maraqlarına uyğun layihələr həyata keçirməkdə davam edəcəyinə əminliyini bildirib.

Milli Məclisin gənclər və idman komitəsinin sədri Fuad Muradov ölkəmizin milli maraqlarının qorunmasında GTMS-ə üzv gənclər təşkilatlarının rolundan söz açıb. Qeyd edib ki, Şura bundan sonra da uğurlu fəaliyyətini davam etdirəcək. Azərbaycan gənclərinin Prezident İlham Əliyevin siyasətini fəal dəstəklədiklərini bildiren komitə sədri deyib: "Bu gün bizim üçün bir nömrəli məsələ Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasıdır. Şura bu istiqamətdə reallaşdırılan layihələrdə, kampaniyalar-

ilə əməkdaşlıqdan çox məmnundur və bu işbirliyini yüksək qiymətləndirir. O, BMT-nin gənclərin inkişafına xüsusi diqqət yetirdiyini və Azərbaycanda da bu sahəyə yüksək qayğı göstərildiyini qeyd edib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondunun icraçı direktoru Fərhad Hacıyev də 2018-ci ildə gənclər təşkilatlarını, gəncləri fəal olmağa çağırıb: "Altı il əvvəl bu gün Gənclər Fondu yaradılıb. Ötən müddətdə Fond gənclər təşkilatlarına böyük dəstək verib. Bu günə qədər Gənclər Fondunun dəstəyi ilə respublika üzrə 4 minə yaxın layihə icra olunub. Növbəti il də bu baxımdan zəngin olacaq. Gənclər təşkilatlarını daha məsuliyyətli layihələr həyata keçirməyə çağırıram. Gənclər Fondunun saytında 300 gənclər təşkilatı qeydiyyatda olsa da, onların heç də hamısı fəal deyil. Biz həmin gənclər təşkilatlarına kömək etməyə hazırıq".

Çıxışlardan sonra III Milli Konqres işini panel müzakirələri ilə davam etdirib. Milli Konqres çərçivəsində Xarici İşlər Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi və Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının tərəfdaşlığı ilə reallaşdırılan "Gənc elçilər" proqramının ilk iştirakçılarının məzuniyyət mərasimi keçirilib.

Bakıda Azərbaycanın UNESCO-ya üzvlüyünün 25 illiyi qeyd olunub

Azərbaycanın UNESCO-ya üzvlüyünün 25 illiyi münasibətilə dekabrın 19-da "Muğam klub"da tədbir keçirilib. **AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, respublikanın tanınmış elm, mədəniyyət və incəsənət xadimləri iştirak ediblər. Tədbirdə UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikası Milli Komissiyasının üzvü, "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsinin İdarə Heyətinin sədri Əsgər Ələkbərov çıxış edərək 25 il ərzində Azərbaycan ilə UNESCO arasında çox uğurlu əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulduğunu diqqətə çatdırıb.**

Bildirilib ki, 1945-ci ildə yaradılmış UNESCO dünyada elm, təhsil, mədəniyyət, kommunikasiya sahələrində beynəlxalq əməkdaşlığa məsul olan təşkilatdır. Hazırda bu qurumun 195 üzvü və 11 assosiativ üzvü var. Azərbaycan təşkilata 1992-ci il iyunun 3-də üzv olub. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1994-cü il fevralın 21-də imzaladığı müvafiq Sərəncama əsasən UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikası Milli Komissiyası yaradılıb. Azərbaycan 25 il ərzində təşkilatla elm, təhsil, mədəniyyət, kommunikasiya, gender məsələləri, idman, gənclər və bir çox digər sahələr üzrə əməkdaşlıq edir. Ölkə rəhbərliyinin həyata keçirdiyi uğurlu siyasət nəticəsində əlaqələrimiz daha da genişləniib, Azərbaycan UNESCO-nun donor ölkəsinə çevrilib.

Dünyanın ən nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarından biri olan UNESCO-ya 25 il əvvəl üzv olan ölkəmizin bu müddət ərzində qurumla səmərəli əməkdaşlığından, tariximizin təbliği baxımından bu təşkilatla əməkdaşlığa verilən önəmdən, mədəni irsimizin qorunması baxımından dövlət tərəfindən atılan addımlardan, habelə UNESCO ilə əməkdaşlıq çərçivəsində ölkəmizdə reallaşan beynəlxalq tədbirlərin əhəmiyyətindən danışan Əsgər Ələkbərov qeyd edib ki, mədəni irsimiz qorunma-

sı Azərbaycan dövləti üçün prioritet istiqamətdir. "Azərbaycan muğamı", "Aşıq sənəti", "Novruz bayramı", "Ənənəvi Azərbaycan xalçaçılıq sənəti", "Tar və onun ifaçılıq sənəti", "Azərbaycanda çövkən ənənəvi Qarabağ atüstü oyunu", "Ənənəvi kəlağayı sənəti və simbolizmi, qadın ipək baş örtüklərinin hazırlanması və istifadə olunması", "Lahıcın misgerlik sənəti", "Nazik çörəyin hazırlanma və paylaşılma mədəniyyəti: lavaş, katırma, jupka, yufka", "Mədəni kimliyin göstəricisi dolmanın bişirilməsi və paylaşılması ənənəsi", "Simli musiqi aləti kamança, onun hazırlanması və ifaçılığı sənəti" UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına daxil edilib. Eyni zamanda, Qız qalası, İçərişəhər, Şirvanşahlar sarayı və Qobustan Dövlət Tarix və Bədii Qoruğu da UNESCO-nun Dünya İrsi Siyahısına salınıb.

UNESCO qərarı əsasında Azərbaycanın bir çox tanınmış şəxsiyyətlərinin yubileylərinin qeyd edildiyini söyləyən Ə.Ələkbərov deyib ki, Azərbaycan həm də UNESCO ilə mədəniyyətlərarası dialoq kimi mühüm bir sahədə yaxından əməkdaşlıq edir.

Son bir ildə əldə olunan uğurlardan danışan Ə.Ələkbərov deyib: "Dünya Turizm Təşkilatına və özündə dünyanın ən nadir 250 şəhərini birləşdirən Ümumdünya Şəhərlər İrsi Təşkilatına üzv olmağımız xüsusi vurğulanmalıdır. Bu nailiyyətlərin nəticəsidir ki, Ümumdünya Şəhərlər İrsi Təşkilatının İdarə Heyətinin növbəti iclası 2018-ci ildə məhz İçərişəhərdə keçiriləcək".

Növbəti ildə görülməli işlərə nəzər salan Əsgər Ələkbərov deyib ki, idarəmiz hazırda bir sıra layihələrin reallaşdırılması istiqamətində iş aparır.

UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikası Milli Komissiyasının sədri, xarici işlər naziri Elmar Məmmədov deyib ki, bu gün əlaqələrimizin 25 illiyini qeyd etdiyimiz UNESCO ilə müvafiq sahələrdə əməkdaşlıq Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması baxımından çox vacibdir. Bu gün Azərbaycan ilə UNESCO arasında əməkdaşlıq fəal müstəvidə davam etdirir.

lir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə UNESCO ilə Azərbaycan hökuməti arasında təhsil, elm, mədəniyyət və kommunikasiya sahələrində əməkdaşlığa dair Çərçivə Sazişi imzalanıb. Bu saziş, həmçinin beynəlxalq səviyyədə başlanmış prioritet proqramlara və təşəbbüslərə dəstək verməklə UNESCO-nun ideallarının və prinsiplərinin dünyada təbliğinə töhfə verməkdədir.

Qeyd edilib ki, Azərbaycan hər zaman BMT-nin tərkib hissəsi olaraq dayanıqlı inkişaf məsələlərinə üstünlük verir. Azərbaycan həm də UNESCO ilə mədəniyyətlərarası dialoq kimi mühüm bir sahədə yaxından əməkdaşlıq edir. Bu gün beynəlxalq ictimaiyyət bizim ölkəmizi yüksək dini və etnik dözümlülük sahibi, dialoqun mərkəzi kimi tanıyır. Əsrlər boyu müxtəlif dinlərin və etnik qrupların nümayəndələri Azərbaycanda sülh, harmoniya şəraitində yaşayıblar. Prezident İlham Əliyev "Bakı Prosesi"nin 10-cu ildönümünün qeyd edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi aidiyyəti dövlət qurumları ilə birlikdə və tərəfdaş beynəlxalq təşkilatların təklifləri nəzərə alınmaqla "Bakı Prosesi"nin 10-cu ildönümünün qeyd edilməsinə dair tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirəcək. Azərbaycan dövləti tərəfindən mədəniyyətlər arasında dialoqun və əməkdaşlığın təşviqinə yönələn beynəlxalq miqyaslı tədbirlər onun mədəni müxtəlifliyə dəstəyinin bariz göstəricisidir.

UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikası Milli Komissiyasının sədr müavini, mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev çıxış edərək deyib: "UNESCO ilə əməkdaşlığın inkişafında, mədəni irsimizin qorunması və dünya miqyasında təbliğində müstəsna rolunu Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və ISESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın dəstəyi ilə hazırda dolma hazırlama və paylaşma ənənəsindən başqa, Azərbaycanın muğam ifaçılığı, lavaş bişirmə və paylaşma ənənəsi, Lahıc misgerlik sənəti, aşıq sənəti, Novruz bayramı, xalça sənəti, tar

ifaçılığı, kəlağayı sənəti UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə representativ siyahısında, həmçinin Çövkən - Qarabağ ənənəvi atüstü oyunu isə UNESCO-nun təcili qorunmaya ehtiyacı olan Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısında yer alıb. Bu gün UNESCO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlıq əlaqələri yüksələn xətt üzrə inkişaf edir. UNESCO-da Qeyri-Maddi İrs Siyahısına salınan dəyərlərimiz, eyni zamanda, mədəniyyətimizin, tariximizin, arxeologiyamızın, musiqimizin qələbəsidir. Bu gün də UNESCO bəşəri dəyərlərin dünyada qorunması, onların gələcək nəsillərə çatdırılması istiqamətində ardıcıl iş aparır. Bu da ölkələrin milli mənəvi dəyərlərinin dünyaya integrasiyasına geniş yol açır".

UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikası Milli Komissiyasının sədr müavini, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) prezidenti, akademik Akif Əlizadə deyib ki, İkinci Dünya müharibəsindən sonra yaradılan UNESCO ötən müddət ərzində dünyada sülhün qorunmasına öz töhfəsini verib. Bu beynəlxalq qurum millətlərarası qarşılıqlı əlaqələri inkişaf etdirir.

Akademik bildirib ki, Azərbaycan ilə UNESCO arasında əlaqələrin mühüm dövrü ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın adı ilə bağlıdır. Mehriban Əliyevanın UNESCO-nun xoşməramlı səfiri kimi Azərbaycanın mədəni irsinin təbliği istiqamətində gördüyü işlər ölkəmizin mədəni-sosial həyatında öz təsirini göstərməkdədir.

UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikası Milli Komissiyasının sədr müavini, nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə Azərbaycan ilə UNESCO arasında əməkdaşlığın yüksək səviyyədə qurulmasında xüsusi əməyi olan Mehriban Əliyevanın gördüyü işlərə toxunaraq söyləyib: "Mehriban xanımın Azərbaycanda və xarici ölkələrdə təhsil və mədəniyyətlərarası dialoqa verdiyi önəm UNESCO tərəfindən xüsusi qiymətləndirilir".

Nazir əlavə edib ki, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları

iqtisadi və sosial inkişafın bütün aspektləri ilə sıx bağlıdır. Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi UNESCO ilə İKT sahəsində BMT-nin Genişzolaqlı Rabitə üzrə Komissiyası çərçivəsində sıx əməkdaşlıq edir. Azərbaycanda informasiya və kommunikasiya texnologiyaları prioritet sahə elan olunub. UNESCO-nun İKT ilə bağlı proqramlarından irəli gələn vəzifələrin icrası məqsədilə ölkəmizdə bir sıra layihələr həyata keçirilib. Bunların sırasında muzeylərin rəqəmsallaşdırılmasını, gözəndən əlillər üçün səsli kitabxana layihəsinin həyata keçirilməsini qeyd etmək olar. Nazirliyimiz UNESCO-nun Bakıda keçirilən tədbirlərində iştirak edir və onlara fəal dəstək verir.

Azərbaycanda məktəblərin təmirindən, yeni təhsil komplekslərinin inşa edilib istifadəyə verilməsindən və müasir avadanlıqlarla təmin olunmasından söhbət açan təhsil nazirinin səlahiyyətlərini icra edən Ceyhun Bayramov tədris prosesində müasir texnologiyalardan istifadə edən təcrübəli müəllimlərin sayının artırılmasının, pedaqoji kadrların biliklərinin təkmilləşdirilməsinin vacibliyini vurğulayıb, bu sahədə UNESCO-nun xüsusi rolunu qeyd edib.

Respublikamızda təhsilin inkişafında, məktəblərin təmirində və yeni məktəblərin tikilib istifadəyə verilməsində Heydər Əliyev Fondunun gördüyü işlərə diqqət çəkən C.Bayramov deyib ki, Fondun prezidenti, Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın əvəzsiz xidmətləri sayəsində təhsil sahəsində Azərbaycan ilə UNESCO arasında yaranmış əməkdaşlıq uğurla davam etdirilir.

Ceyhun Bayramov Azərbaycanda təhsilin daha da inkişaf etdirilməsi ilə bağlı UNESCO tərəfindən atılan addımlara və aparılan islahatlara bundan sonra da hər cür dəstək verilecəyini qeyd edib.

Tədbir UNESCO-nun Yubileylər Proqramına daxil edilmiş Azərbaycanın görkəmli mütəfəkkiri İmadəddin Nəsiminin vəfatının 600-cü ildönümü ilə əlaqədar şairin qəzəllərinə bəstələnmiş əsərlərdən ibarət konsert proqramı ilə davam edib.

20 dekabr 2017-ci il

Dünən Bakı Slavyan Universitetinin rektoru, professor Nurlana Əliyevanın II kurs tələbələri ilə görüşü olub. Akt zalında baş tutan görüşdə rektor bundan əvvəl I kurs tələbələri ilə görüşdüyünü və onlarla səmimi söhbət etdiyini bildirib. O, bu görüşlərin universitet rəhbərliyi ilə tələbə-gənclər arasında körpü yaradılmasında mühüm rol oynadığını qeyd edib. N.Əliyeva bu gün BSU-da istedad və qabiliyyətləri ilə fərqlənən xeyli sayda gəncin olduğunu diqqətə çatdırıb. O, Azərbaycanın gələcəyinin və dövlətçiliyimizin bir çox uğurlarının gənclərdən asılı olduğunu vurğulayıb.

N.Əliyeva universitetdə tələbələrə inkişafı, uğurlu gələcəyi üçün hər cür şərait yaradıldığını deyib. O, BSU-nun dünyanın bir sıra aparıcı universitetləri ilə sıx əlaqəsinin olduğunu, beynəlxalq layihələr əsasında tələbə-müəllim mübadiləsinin həyata keçirildiyini qeyd

Azərbaycanın gələcəyi gənclərdən asılıdır

edib: "Təkcə Rusiyanın 27 universiteti ilə sıx əlaqələrimiz vardır. Bundan əlavə, Türkiyə, Bolqarıstan, Polşa, Çexiya, Ukrayna, Belarus və s. dövlətlərin ali təhsil müəssisələri ilə yaxın münasibətlərimiz mövcuddur".

Rektor universitetdə keçirilən bütün tədbirlərin başlıca məqsədinin tələbələrin intellektual və mədəni baxımdan inkişafına hədəfləndiyini nəzərə çatdırıb: "İndiki dövr

də gənclərimizin lazımi səviyyədə təhsil alması, mədəni və intellektual baxımdan inkişafı üçün hər cür şərait vardır". Bizim dövrümüzdə hər şey Moskvada müəyyən olunurdu. Heç kəs Kremlin iradəsindən çıxıb bilməzdi. Amma indi öz milli dövlətimiz, öz konstitusiyamız və öz qanunlarımız vardır. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi gənclər siyasəti siz tələbələrin hərtərəfli şəxsiyyət

kimi formalaşması üçün işıqlı yollar müəyyən edib. Siz bu gün hüquqi-demokratik və sosial ədalətə söykənən bir cəmiyyətdə yaşayırırsınız. 250 illik dövlətçilik təcrübəsi olan ölkələrdə belə bu cür demokratiya yoxdur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Heydər Əliyev kursunu davam və inkişaf etdirərək, ölkəmizin bütün parametrlər üzrə Qafqazın ən inkişaf etmiş ölkəsinə çevrilməsini

təmin etmişdir".

Rektor gənclərin əxlaq, davranış və geyim məsələlərinə də toxunub. O, hər bir tələbəni öz geyimi, davranışı, əxlaqı ilə nümunəvi olmağa çağırıb. Qarşıdan imtahan sessiyasının gəldiyini vurğulayan rektor biliyin yeganə meyar olacağını bəyan edərək, tələbələrə uğurlar arzulayıb.

ZÜMRÜD

“700 min ağac əkək” kampaniyası uğurla davam etdirilir

İsmayılı

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25 illik yubileyi ilə əlaqədar olaraq “700 yüz min ağac əkək” kampaniyası

bileyi ilə əlaqədar “700 min ağac əkək” kampaniyası İsmayılı rayonunda uğurla davam etdirilir.

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası İsmayılı rayon təşkilatının İsmayılı Meşə Mühafizəsi və Bərpası Müəssisəsi ilə birgə partiyanın yaranmasının 25 illik yubileyi münasibətilə “700 min ağac əkək” kampaniyası çərçivəsində Qalınçaq meşəbəyliyinin Qalınçaq kəndi ərazisində keçirdiyi aksiyada 3 ha sahədə 3100 fındıq tingi ekilib. Yeni ekilən ağaclara lazımi aqrotexniki qulluq göstərilib.

Ekoloji mühitin sağlamlaşdırılmasına yönələn bu xeyirxah aksiyada partiyanın rayon təşkilatının üzvləri, həmçinin, rayon Meşə Mühafizəsi və Bərpası Müəssisəsinin kollektivi, gənclər, Qalınçaq kəndinin sakinləri yaxından iştirak ediblər.

Yeni Azərbaycan Partiyası İsmayılı rayon təşkilatı ağacəkmə kampaniyası dövründə tədbirlər planına müvafiq olaraq, mərhələli şəkildə partiya üzvlərinin sayına uyğun ağac ekməyi planlaşdırır.

Şəmkir

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25 illik yubileyi ilə əlaqədar keçirilən “700 min ağac əkək” kampaniyası Şəmkir rayonunda davam etdirilir. Dünən YAP Şəmkir rayon təşkilatının fəalları və rayon Meşə Mühafizəsi və Bərpası Müəssisəsi işçilərinin birlikdə keçirdikləri aksiyada 1000 ədəd qədər meyvə ağacları ekilib. Ağac ekməklə yanaşı, ərazidə təmizlik-abadlıq işləri aparılıb, ərazi alaq otlarından və daşlardan təmizlənib. Yeni ekilən ağacları suvarıb və əvvəllər basdırılan tinglərə aqrotexniki qaydada qulluq göstərilib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Şəmkir rayon təşkilatının tədbirlər planına müvafiq olaraq “700 min ağac əkək” kampaniyası dövründə mərhələli şəkildə ağacəkmə aksiyası gələn ilin mart ayına qədər davam etdiriləcək. Bu möhtəşəm kampaniya Şəmkirdə yaşıllığın genişləndirilməsinə, ekoloji durumun daha da yaxşılaşdırılmasına böyük töhfə verəcək.

Şabran

Yeni Azərbaycan Partiyasının Şabran rayon təşkilatı partiyanın yaradılmasının 25 illik yubileyi münasibətilə keçir

rilən “700 min ağac əkək” kampaniyası çərçivəsində növbəti ağacəkmə aksiyasını keçirib.

200 nəfər YAP fəallarının iştirak etdiyi ağacəkmə aksiyasında 800 ədəd ağac ekilmişdir.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Şabran rayon təşkilatı ağacəkmə kampaniyası dövründə, tədbirlər planına müvafiq olaraq, mərhələli şəkildə partiya üzvlərinin sayına uyğun 6000 ağac ekməyi planlaşdırır. Bu tədbir yaşıllığın və ekoloji durumun daha da yaxşılaşdırılmasına xidmət edir.

Səbail

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illik yubileyi ilə əlaqədar olaraq “700 yüz min ağac əkək” kampaniyası

yaşı çərçivəsində Səbail rayon icra hakimiyyəti və YAP Səbail rayon təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə genişmiqyaslı ağacəkmə aksiyası keçirilib. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü ilə ötən əsrin 70-ci illərində yaradılmış “Dostluq Parkı”nda və eləcə də, Səbail RİH tərəfindən “Şıx” ərazisindəki yamacda salınan “Ekoloji Park”ın ərazisindəki ağacəkmə aksiyası RİH başçısının müavini Abit Əliyevin və YAP Səbail rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Şəmsəddin Hacıyevin, rayonun idarə, təşkilat, müəssisə, təsərrüfat xidmətlərinin işçiləri və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələrinin, YAP üzvlərinin və yüzlərlə insanın iştirakı ilə keçirilib. Ağacəkmə aksiyasında ümumilikdə, 1000 ədəd yeni Eldar şamı, oluandr, kəpənək, zeytun və s. ağacları ekilib, əlavə olaraq, əvvəl ekilmiş ağaclara qulluq göstərilib. Ağacların normal inkişafı üçün gübrə gətirilib, onlara qulluq göstərilməsi və gündəlik suvarılması məsələləri həll olunub.

“Şıx” ərazisində ağacəkmə aksiyasının keçirilməsi və burada böyük “Ekoloji Park”ın yaradılması ekoloji problemlərin mövcud olduğu Bibiheybət buxtası və ümumilikdə, Bakı şəhərindən cənub və qərb istiqamətində çıxış ərazilərinin ekoloji təmizliyi və gələcəkdə burada sağlam zonaların yaradılması istiqamətində görülən işlərə səbəillərin töhfəsidir.

2017-ci il dərin iqtisadi islahatlar, iri iqtisadi layihələr və makro-iqtisadi sabitləşmə ili kimi yadda qalacaq

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Tahir Mirkişilinin yap.org.az-a müsahibəsi

- Tahir müəllim, artıq 2017-ci il başa çatmaq üzrədir. Bu ilin iqtisadi mənzərəsini necə şərh edərdiniz?

- 2017-ci il dünya iqtisadiyyatında bir tərəfdən müsbət dinamikanın (Avropa Birliyi, ABŞ iqtisadiyyatında ÜDM-in artması), digər tərəfdən isə müxtəlif ölkələr arasında qarşıdurmaların (Rusiyaya yeni sanksiyaların tətbiqi, Qətər böhranı, Suriya münaqişəsinin davam etməsi, Şimali Koreya böhranı) artmasının müşahidə olunduğu bir il kimi yadda qaldı. Konfliktlərin artması iqtisadi münasibətlərə təzyiqləri daha da artırmış və kapitalın sərbəst hərəkərinə çətinliklər yaratmışdır. 2017-ci il ərzində neftin qiyməti orta hesabla 25% artmışdır. Bununla yanaşı bu il ərzində də dünya sürətlə informasiya və texnologiyalar dövrünə daxil olmaqda davam etmişdir.

2017-ci il Azərbaycan üçün iqtisadi cəhətdən əlamətdar hadisələr ili kimi yadda qalmışdır. İlk öncə onu qeyd etmək lazımdır ki, bu ilin ilk 9 ayının göstəricilərinə uyğun olaraq son iki ildə ilk dəfə olaraq tədiyyə balansının cari əməliyyatlar hesabında 1.1 milyard dollar profisit yaranmışdır. 2015-ci ildə defisit 222.5 milyon dollar, 2016-cı ildə isə 1.363 milyard dollar təşkil etmişdir. 2017-ci ilin 9 ayı ərzində qeyri-neft sektoru üzrə cari əməliyyatlar balansında defisit 200 milyon dollar və ya 5% azalmışdır.

2017-ci ildə ölkədə makro iqtisadi sabitlik təmin olunmuş, manatın məzənnəsi sabit olmuş və manat məzənnəsinə olan iqtisadi təhlükələr aradan qaldırılmışdır.

2017-ci ilin 11 ayı ərzində xarici ticarət dövriyyəsi 26.5% artmışdır. İxracın həcmi isə 50% artmışdır. Xarici ticarət dövriyyəsində ixracın payı 61%-ə çatmış, ixrac idxalı 4.7 milyard dollar üstələmişdir. Keçən dövr ərzində ölkədə qeyri-neft sektoru 2.4%, qeyri-neft sənayesi 3.5%, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı isə 4% artmışdır.

2017-ci il ərzində artırılan dövlət büdcəsinin gəlir və xərcləri müvafiq olaraq 16.766 milyard və 17.941 milyard manat olmuş, büdcənin icrası proqnozlara uyğun olmuşdur.

Sənayeləşmə proqramı çərçivəsində Nefçala Sənaye Məhəlləsi yaradılmış və yeni sənaye məhəllələrini yaradılması is-

tiqamətində işlərə start verilmişdir.

Turizmin inkişafı yönündə atılan innovativ addımlar 2017-ci ildə öz nəticəsini vermişdir. Azərbaycana gələn turistlərin sayı 25% artaraq, 2.5 milyon nəfərə çatmışdır.

2017-ci ilin son 9 ayı ərzində ölkədə 226 mindən çox yeni iş yerləri yaradılmışdır. Bununla bərabər özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində ölkənin müxtəlif bölgələrində 2000-ə yaxın ailə təsərrüfatı yaradılmışdır.

2016-cı ildə 22% azalan inşaat sektorunun canlandırılması üçün 2017-ci ildə mühüm işlər görülmüşdür. Köhnə mənzillərin sökülərək onların yerində yeni binaların tikilməsi yönündə sahibkarlara verilən dövlət dəstəyi nəticəsində Bakıda hazırda 100-ə yaxın yeni bina tikilməkdədir. Bu layihələr həm inşaat sektorunu canlandırmış, həm də yeni iş yerlərinin açılmasını təmin etmişdir.

Sosial sahədə də mühüm layihələr kimi 2017-ci ildə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə qaçqın və məcburi köçkünlərin mənzil şəraitini yaxşılaşdırmaq üçün 1026 mənzildən ibarət 11 yaşayış binasının inşasına başlanılmışdır. 2017-ci ildə Cocuq Mərcanlı kəndində infrastruktur tamamilə bərpa edilmiş, 50 yaşayış evi, məktəb istifadəyə verilmişdir.

İlk dəfə olaraq 2017-ci ildə Tailandda keçirilən 49-cu Beynəlxalq Kimya Olimpiadasında məktəblilərimiz bir qızıl, bir gümüş, bir bürünc medal qazanmışlar.

2017-ci ildə Azərbaycanın şahmat üzrə kişilərdən ibarət milli komandası Avropa çempionu olmuşdur.

2017-ci il dövlət başçısı tərəfindən iqtisadi islahatlar ili elan edilmişdir. İslahatlar həm

idarəetmə sahələrin əhatə etmiş və bu ildə effektiv idarəetmə mexanizmlərini daha da təkmilləşdirilməsi yönündə mühüm qərarlar verilmişdir. kiçik və orta sahibkarların maliyyə əlçatanlığının təmin olunması üçün Kredit Zəmanəti Fondu yaradılmışdır.

Dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin daha effektiv idarə olunması məqsədilə Azərbaycan Sənaye Korporasiyası yaradılmışdır.

Ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində görülmə işlərin səmərəliliyinin artırılması və kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və ixracında yeniliklərinin tətbiqi üçün Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi yaradılmışdır.

2018-ci ilin yanvar ayından fəaliyyətə başlayacaq işsizlikdə Sığorta Fondu yaradılmışdır. Fondun əsas fəaliyyəti qanunda müəyyən olunmuş səbəbdən işini itirmiş vətəndaşlara müəyyən müddət ərzində sığortamaşın verilməsi və paralel olaraq özünüməşğulluq çərçivəsində yeni ailə təsərrüfatlarının yaradılması olacaqdır.

Nazirlər Kabineti strukturunda edilən dəyişiklər isə mərkəzi icra orqanlarının fəaliyyətlərində koordinasiyanın daha effektiv həyata keçirilməsinə imkan yaradacaqdır.

2017-ci ildə Azəri-Çıraq-Günəşli yataqları üzrə yeni sazişin imzalanması mühüm hadisə kimi tarixə düşdü. "Əsrin Müqaviləsi"nin 2050-ci ilə kimi uzadılması, Azərbaycanın payının yeni müqavilədə 11%-dən 25%-ə kimi artırılması, mənfəət neftində Azərbaycanın payının 75% olması, Azərbaycan şirkətinin də müqaviləyə cəlb olunması, müqavilə çərçivəsində 40 milyard dollara yaxın xarici investisiyanın cəlb olunması mühüm hadisə oldu.

2017-ci ildə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsinin işə düşməsi nəinki Azərbaycan, bütövlükdə regionun iqtisadi tarixində mühüm yer tutdu. Layihə çərçivəsində yüklərin və sərnişinlərin daşınması ölkələrə tranzitdən xeyli gəlir götürməyə imkan verəcək. Eyni zamanda, Azərbaycan ixracatçılarına öz məhsullarının şərq və qərb bazarlarına birbaşa və ucuz nəql etməyə imkan yaratmışdır.

2017-ci ildə Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi üzrə işlər sürətlə davam etmişdir. Layihəyə 2.4 milyard dollar investisiya cəlb edilmiş, Azərbaycan ərazisi üzrə və Türkiyə ərazisi üzrə (TA-

NAP) işlərin xeyli hissəsi artıq yekunlaşmışdır.

Şimal-Cənub dəmir yolu layihəsinin Azərbaycan ərazisində bütün işləri yekunlaşmışdır.

- Hazırda həyata keçirilən iqtisadi islahatlar perspektiv üçün nələr vəd edir?

- 2017-ci ildə ÜDM həcmi ilin sonuna 0.3% artması gözlənilir. 2017-ci ildə iqtisadiyyatın sabitləşməsi növbəti illərdə Azərbaycan iqtisadiyyatının dinamik inkişafını təmin edəcəkdir. Artıq bütün beynəlxalq təşkilatlar növbəti ildə Azərbaycanda ÜDM-in 2-4%-ə qədər artacağını proqnozlaşdırırlar. 2018-ci dövlət büdcəsinin həcmi 3.3 milyard manat artırılması və ən böyük artımın iqtisadi aktivliyinin artımına yönəldilməsi bu inkişaf üçün əlavə stimula da yaratmışdır. 2018-ci ildə Azərbaycan qazının Türkiyəyə nəqli planlaşdırılır. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında SOCAR Polimer və Karbamid kimi mühüm zavodların açılışı nəzərdə tutulur. Bu layihələrin işə düşməsi iqtisadi gəlirlərin artması ilə yanaşı yeni iş yerlərinin də yaradılmasına səbəb olacaqdır. Kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatlar 2018-ci ildə istehsal və ixracda mühüm irəliləyişlərin əldə olunmasına imkan yaratmışdır. Beləliklə, 2017-ci il dərin iqtisadi islahatlar, iri iqtisadi layihələr və makro-iqtisadi sabitləşmə ili kimi yadda qalacaq. 2018-ci ildən gözləntilər isə dinamik inkişaf, yeni iqtisadi layihələr və vətəndaşların yaşayış səviyyəsinin daha da artmasıdır.

- Bu günlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Sumqayıt şəhərində səfərdə oldu. Sumqayıtı təmsil edən millət vəkili kimi bu səfərin əhəmiyyəti haqqında fikirlərinizi bilmək istərdik...

- Dövlət başçısı bu il ikinci dəfə olaraq Sumqayıta səfər etmişdir. Məhz Onun qayğısı nəticəsində şəhərdə bütün infrastruktur layihələri başa çatmaq üzrədir. İçməli su ilə təminat 94%-ə, qazlaşma 100%-ə çatmış, elektrik enerjisi sahəsində isə problemlər yoxdur, yeni yollar salınır, binaların dam örtükləri vurulur, binalara yeni liftlər quraşdırılır. Sumqayıt məktəbliləri ali məktəblərə qəbul imtahanlarına ən yüksək nəticə göstərirlər, Sumqayıt idmançıları

ölkəmizi beynəlxalq olimpiadalarda layiqincə təmsil edirlər.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Sumqayıt şəhər təşkilatı üçün inşa edilmiş yeni bina partiyanın yerli orqanının fəaliyyətində yeni bir səhifə açacaqdır. Sumqayıt son illərdə sürətlə inkişaf edərək həm sənaye, həm də turizm şəhərinə çevrilməkdədir. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında qeydiyyatdan keçmiş rezidentlərin sayı 15-ə, cəlb ediləcək investisiyaların həcmi 2.7 milyard dollara, parkda çalışan insanların sayı isə 8000-ə çatmışdır. Sənaye parkında ölkədə ilk dəfə olaraq Blokçeyn texnologiyaları əsasında müasir Data Mərkəz tikilmişdir.

- Tahir müəllim, Milli Məclisin ötən iclasında "Azərbaycan Respublikasının Hesablama Palatası haqqında" yeni qanun layihəsi müzakirəyə çıxarıldı. Bu qanunun önəmi nədən ibarətdir?

- Azərbaycan büdcə vəsaitlərinin xərclənməsində şəffaflığın təmin edilməsi və nəzarətin artırılması üçün ölkə başçısının müvafiq tapşırığı olmuşdur. İqtisadi islahatların aparılması həm də nəzarət mexanizmlərini təkmilləşməsinə labüd etmişdir. "Hesablama Palatası haqqında" qanun layihəsi 1999-cu ildə qəbul edilmişdir. Keçən dövr ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı 3 dəfə, dövlət büdcəsinin həcmi isə 6 dəfə artmışdır. Dünyada audit və nəzarət sahəsində yeni texnologiyaların və yanaşmaların tətbiq olunması bir tərəfdən effektivliyi artırır, digər tərəfdən isə əhatəliyi artırmaqla inzibati resurslara qənaət etməyə imkan verir. Bu baxımdan, yeni qanun layihəsi yenilikləri əhatə etmə və təcrübədə yaranan çətinlikləri dəf etmə cəhətdən xeyli müərəqqidir. Layihədə elektron auditin aparılması üçün imkanların yaradılması bu sahədə ən müasir texnoloji yanaşmaların tətbiq olunmasına imkan yaradacaqdır. Digər tərəfdən ali audit orqanı kimi Hesablama Palatasının vəzifə, hüquq və funksiyalarının dəqiq müəyyən olunması Azərbaycanda bu sahədə fəaliyyət göstərən digər maliyyə-nəzarət orqanları ilə fəaliyyətin koordinasiya olunmasına imkan yaradacaqdır. Təbii ki, son məqsəd ölkədə milli resurslardan istifadə etməkdə səmərəliliyin daha artıq səviyyəsinə nail olmaqdır.

Ramiz Tatarov - 60

Xeyirxah insan, dəyərli ziyalı

Müasir müstəqil Azərbaycanın ictimai-siyasi tarixinin mühüm səhifələrindən olan Yeni Azərbaycan Partiyası 25 illik tarixi yolda milli maraqların keşiyində duran və vətənpərvərlik hissinin daşıyıcısı olan hər bir azərbaycanlının etibarlı partiyasına çevrilib. YAP-ın müstəqil Azərbaycanın siyasi tarixindəki misilsiz roluna nəzər saldıqda, onun ətrafında nə qədər ruhən sağlam, əqidəli, dövlətə və xalqa bağlı insanların birləşdiyinin şahidi oluruq.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin siyasi müdrikliyi və iradəsi ilə yaradılan YAP-a olan inam bütün təbəqələrdən olan insanları ətrafında birləşdirdi. Qısa bir zaman çərçivəsində təsis olunan YAP rayon təşkilatları ətrafında dövlətimiz və cəmiyyətimizin inkişafına misilsiz, layiqli töhfələr verən, vətənpərvər, ziyalı insanları cəm oldular. Bütün rayon təşkilatları ilə yanaşı, çətin bir dövrdə - 1993-cü ildə YAP Ağstafa rayon təşkilatı da təsis olundu. Bu rayon təşkilatının təsis olunmasında o dövrün fəal, dünyagörüşlü insanları sırasında YAP Ağstafa rayon təşkilatının sədri Ramiz Tatarovun da imzası var. Bu gün 60 illik yubileyini qeyd edən R.Tatarovun keçdiyi yol onun ictimai-siyasi fəaliyyətində öz əksini tapıb. Onun şərəfli həyat yolunda xatırlanacaq çox məqamlar var ki, Ramiz Tatarovun portret cizgilərini yaradır. İctimai-siyasi fəaliyyəti ilə yanaşı, xeyirxah bir ziyalı kimi də nüfuza malikdir. R.Tatarovun fəaliyyəti dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Belə ki, ictimai-siyasi həyatda fəal iştirakına görə, Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin 18 noyabr 2017-ci il tarixdə imzaladığı müvafiq Sərəncama əsasən, "Tərəqqi" medalına layiq görülüb.

İctimai-siyasi fəaliyyəti ilə seçilən R.Tatarovun fəaliyyəti dövründə partiyanın sıralarına axın güclənib və üzvlərinin sayı daha da artıb. Bu gün ətrafında 5529 nəfər üzvü birləşdirən YAP Ağstafa rayon təşkilatının ərazi ilk partiya təşkilatlarının sayı isə 66-ya çatıb. Rayon təşkilatının üzvlərinin böyük bir hissəsini gənclər təşkil edir. Müasir dövrümüzdə Azərbaycan Prezident Cənab İlham Əliyev tərəfindən gənclərə göstərilən diqqət və qayğının nəticəsidir ki, gənclərin potensialından maksimum istifadə edilməsi, onlar üçün geniş meydanın açılması və imkanlarının üzə çıxmasına əlverişli şərait yaradılıb. Rayon təşkilatı tərəfindən də gənclərin intellektual inkişafına dəstək göstərilməsi, cəmiyyət həyatında fəal iştirakının təmin edilməsi, beynəlxalq əlaqələrinin genişlənməsi istiqamətində ardıcıl işlər görülür.

Bildiyimiz kimi, rayon təşkilatın fəaliyyətinin bir qolu da seçki kampaniyasının yüksək səviyyədə təşkil edilməsidir. YAP Ağstafa rayon təşkilatı respublikamızda keçirilən prezident, referendum, parlament və bələdiyyə seçkilərində inamlı qələbələr qazanmışdır. Gənclər də, həmişə olduğu kimi, seçkilərdə fəallıq göstərmişdilər.

Təbii ki, rayon təşkilatında belə bir mühiti yaradan R.Tatarovdur ki, belə ziyalıların gör-düyü işlər ömür salnaməsində tarixiləşir. Biz də "Səs" qəzetinin kollektivi olaraq R.Tatarovu 60 illik yubileyi münasibəti ilə təbrik edirik, ictimai-siyasi fəaliyyətində uğurlar arzulayırıq.

İ.ƏLİYEV

Azərbaycanla Həştərxan vilayəti arasında ticarət dövriyyəsi dörd dəfə artıb

Bu ilin 11 ayının yekunlarına görə, Həştərxan vilayətinin Azərbaycanla ticarətində bütün göstəricilər üzrə artım qeydə alınıb. Ticarət dövriyyəsi 2016-cı ilə müqayisədə 4 dəfə artaraq 16 milyon dollara çatıb.

AZƏRTAC Həştərxan vilayəti Administrasiyasının məlumatına istinadla xəbər verir ki, vilayətdən Azərbaycana məhdud çeşiddə mallar - gəmiqayıрма məhsulları, portland-sement, balıq və un məhsulları ixrac olunur. Əks istiqamətdə Azərbaycandan qara metal-dan hazırlanmış məmulatlar, balıq məhsulu və nəqliyyat vasitələri göndərilir. Azərbaycanda səfərdə olan Həştərxan vilayətinin qubernatoru Aleksandr Jilkin hesab edir ki, Həştərxan vilayətinin Azərbaycanla xarici ticarət dövriyyəsi daha böyük potensiala malikdir. Xatırladaq ki, bu gün Bakıda Həştərxan Biznes Mərkəzinin təntənəli təməlqoyma mərasimi keçirilib.

Azərbaycan ikinci telekommunikasiya peykini 2018-ci ilin ortalarında orbitə çıxaracaq

Azərbaycanın ikinci peyki - "Azerspace-2"-nin tikintisi üzrə işlər planlaşdırıldığı kimi aparılır. Peyk 2018-ci ilin ortalarında orbitə çıxarılacaq. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə dekabrın 19-da Azərbaycandakı Amerika Ticarət Palatasının (AmCham Azerbaijan) növbəti toplantısında məlumat verib.

Qeyd edək ki, Cənubi Qafqazda ilk peyk operatoru olan "Azerkosmos" ASC telekommunikasiya və coğrafi kəşfiyyat sahələri üçün yüksəkkeyfiyyətli peyk xidmətləri təqdim edir. 2013-cü ilin fevral ayında orbitə buraxılan "Azerspace-1" peyki 46° şərq uzunluğu orbital mövqeyində yerləşir və Avropa, Afrika, Yaxın Şərq, Qafqaz və Mərkəzi Asiya regionlarını əhatə edir. Şirkətin strateji inkişaf planlarına əhatə dairəsinin və xidmətlər spektrinin genişləndirilməsi daxildir. Bu məqsədlə, "Azerkosmos" 2018-ci ildə ikinci telekommunikasiya peyki "Azerspace-2"-ni 45° şərq uzunluğu orbital mövqeyinə çıxarmağı və yaxın illərdə çox yüksək ayırdetməli Yer səthinin məsafədən müşahidə peyki əldə etməyi planlaşdırır.

"Azərbaycan bu gün diktə edən tərəfdir"

Arzu Nağıyev: "Prezidentlərin görüşündən öncə, hər iki dövlətin xarici işlər nazirləri səviyyəsində görüşün keçirilməsi planlaşdırılır"

- Arzu müəllim, 2018-ci ildə Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı görüşünün keçiriləcəyi bildirilir. Görüşdən gözləntilər varmı?

- Prezidentlərin görüşündən öncə, hər iki dövlətin xarici işlər nazirləri səviyyəsində görüşün keçirilməsi planlaşdırılır. Bu, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri tərəfindən təşkil edilən görüş olmalıdır. Əgər bu görüşdə, prezidentlərin görüşü üçün mühüm amillər ortaya çıxarsa, həmin görüş baş tuta bilər. Zənnimcə, münaqişənin həlli ilə bağlı görüş naminə keçirilən görüşlər olmamalıdır. Azərbaycan bu gün diktə edən tərəfdir. Suverenliyi-miz və ərazi bütövlüyümüz çərçivəsində, işğalçı ordunun ərazimizi tərk etməsi şərti ilə substantiv, yəni mərhələli şəkildə danışıqlar aparıla bilər. Əks təqdirdə, bu görüşlərin heç bir əhəmiyyəti olmayacaq və müsbət bir gözləntilər də alınan deyil. Təbii ki, biz sühl danışıqlarına gedirik, lakin münaqişənin həlli kimi hərbi yol da istisna deyil.

- Bəzi ekspertlər qeyd edirlər ki, əvvəlki illərlə müqayisədə 2017-ci ildə beynəlxalq təşkilatlar və ayrı-ayrı ölkələr Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində daha çox prinsiplilik göstərirlər. Doğrudanmı bu cür proseslər yaşanır?

- Düşünürəm ki, bu proseslərdə hər bir dövlət öz ekspertləri səviyyəsində nüfuz sahibi olmalarını bürüzə verməyə çalışırlar. 2017-ci ildə beynəlxalq təşkilatlar və ayrı-ayrı ölkələr də bu kontekstdən çıxış edir və deklarativ bəyanatlarla kifayətlənirlər.

Münaqişə isə, təəssüf ki, həll edilmir və bununla da, Ermənistanla xeyri olan status-kvo saxlanılır. Bununla da, Sarkisyan öz hakimiyyətinin müddətini saxlayır, daha doğrusu, uzadır. Eyni zamanda, separatçılara verdiyi "müstəqillik" sözündən istifadə edərək, ictimai rəy formalaşdırır. Beynəlxalq təşkilatların da konkret təzyiq mexanizmi olmadığı üçün belə proseslər baş verir.

- 2018-ci ilin aprelində Sarkisyanın prezidentlik müddəti başa çatır. Necə düşünürsünüz, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı aprelə qədər hər hansı bir razılığın əldə olunması mümkündürmü və ümumiyyətlə, Sarkisyan buna gedəcəkmə?

- Bu, inandırıcı görünür. Çünki Sarkisyanın həm karyerası və şəxsi təhlükəsizliyi, məhz bu münaqişənin Azərbaycanın xeyrinə həlli ilə bağlıdır. Buna görə də, o, çalışır ki, hakimiyyətinin vaxtını uzatsın və cavabdehlik üzərindən götürülsün. Əks təqdirdə, bütün baş verən hadisələrə və törətdiyi cinayətlərə görə, şəxsen cavab verməli olacaqdır. Eyni zamanda Rusiyada seçki ilidir, bunun da münaqişənin həllinə təsiri ola bilər. Yeni Rusiya açar fiqur olaraq, Ermənistanla təzyiq göstərmək iqtidarındadır və bundan istifadə edə bilər.

GÜLYANƏ

"Kommersant Denqi": Rusiyalı turistlərin daha bir favoriti - Azərbaycan

Böhran illəri rusiyalı turistləri səyahət üçün yeni, maksimum aşağı büdcəli istiqamətlər axtarmağa məcbur edib. Hazırda rusiyalı turistlərin daha bir favoriti - Azərbaycan meydana çıxıb. Bu barədə həftəlik "Kommersant Denqi" qəzeti yazır. AZƏRTAC xəbər verir ki, həftəlik qəzet yaxın xarici ölkələrin Rusiyadan olan səyahətçiləri nə ilə cəlb etdiyinə aydınlıq gətirib.

"Skyscanner"-in məlumatına

görə, Yeni il bayramı günlərində səfərlər üçün top-20 istiqamətinə üç yaxın xarici ölkə daxildir: ümumi siyahıda Gürcüstan 8-ci, Azərbaycan 10-cu, Ermənistan isə 18-ci yerdədir. Şirkətin inkişaf üzrə Rusiyada meneceri Dmitri Xavanski bu yaxınlarda Gürcüstanın və Azərbaycanın siyahıda yerlərini dəyişəcəyini istisna etmir. O deyib: "Bir çox səyahətçilər Tbilisidə olublar və indi özləri üçün Bakını kəşf edirlər. Bundan əlavə, Azərbaycana uçuşlar rusiyalılar üçün daha əlçatandır: yeni reyslər, Bakı-Gəncə marşrutu üzrə yeni daşıyıcılar, o cümlədən "Pobeda" aviashirkəti yaranıb".

Oxşar hesablamalar "Momondo" axtarış saytında da yer alır. Xidmətin nümayəndəsi İrina Ryabovulun sözlərinə görə, Azərbaycan 2015-ci ildən öz sıçrayışlı artımını 141 faizlə göstərib. O deyib: "Hazırda ölkə populyarlığına görə postsovet məkanı istiqaməti üzrə 4-cü yerdədir. Lakin bizim proqnozlara əsasən, 2018-ci ildə 2-ci yerə yüksələcək".

"OneTwoTrip" şirkətinin inkişaf üzrə direktoru Arkadi Gines qeyd edib ki, Bakıya aviabiletlərin Yeni il günləri üçün satışı il ərzində 70 faiz artıb. Bu, əsasən, uçuşun qiymətinin analogi dövrə 27 faiz - 13 min rubladək aşağı salınması fonunda baş verib. Rusiya FTX sərhəd xidmətinin məlumatında bildirilir ki, son 4 il ərzində Azərbaycana turist səfərlərinin sayı 18 faiz artıb. Nəzərəçarpan pozitiv dinamika bu il də qorunub saxlanılır. İlin birinci yarısında Azərbaycana 59 faiz çox səyahətçi yollanıb.

Uzun ömrün salnaməsi

Muzeylər keçmişimizlə bağlı həqiqəti təcəssüm etdirən, mədəni irsimizi qoruyan, təsdiq və təbliğ edən mədəniyyət ocaqlarıdır. *Muzeylər tarixin müəyyən məqamını özündə yaşadan, ötən əsrlərdən xəbər verən, eksponatları qoruyan, saxlayan, nümayiş etdirən mədəni-mənəvi xəzinə də sayılır. Həmçinin, xalqın, dövlətin, tarixi şəxsiyyətlərin və elm-mədəniyyət adamlarının irsinin qorunduğu etibarlı bir ocaqdır.*

Hal-hazırda muxtar respublikamızda da muzeylərə diqqət və qayğı yüksək səviyyədədir. Muzeylərin fəaliyyətlərinin canlandırılması, yeni muzeylərin yaradılması sahəsində Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədri mühüm işlər görmüşdür.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədrinin "Muzeylərlə əlaqələrin daha da genişləndirilməsi" haqqında 2014-cü il 19 dekabr tarixli sərəncamına əsasən, təşkil olunan muzey görüşlərinin keçirilməsi tarixi irsimizin öyrənilməsi baxımından əhəmiyyətlidir.

Muxtar respublikamızda 1 rəsm qalereyası və 28 müxtəlif tipli muzeylər fəaliyyət göstərir. Bu mədəniyyət ocaqlarının hər birində xalqımızın tarixini, həyat tərzini, adət və ənənələrini özündə əks etdirən bir-birindən dəyərli eksponatlar toplanmışdır. Muxtar respublikada dövlət muzeyləri ilə yanaşı, tarixi illərə söykənən elm və mədəniyyət xadimlərinin, dahi sənətkarların ev muzeyləri də vardır. 36 illik fəaliyyəti olan Naxçıvan şəhərində yerləşən Hüseyn Cavidin ev-muzeyi də diqqətdən kənar deyildir. Çox da böyük olmayan, qədim tikililərə malik olan bu ev tarixi abidə kimi qorunur və saxlanılır.

Hüseyn Cavidin zəngin və parlaq yaradıcılığı, istedadı və nakam taleyi hər zaman böyük maraq doğurub. Sənətini, fikirlərini və xalqını hər şeydən uca tutan şair, hətta həyatını belə xalqına qurban verməkdən çəkinməmişdir. O, hətta öz sənətinə, xalqına xain çıxmadı və onu satmadı. Gözəllik və sevgi şairi idi, elə də qaldı.

1981-ci ildən fəaliyyətə başlayan, artıq 36 ildir ki, arasıkəsilmədən qonaqlarını qəbul edən bu ev-muzeyinin tarixi və keçdiyi yolu ilə tanış olmaq üçün həmin ünvana yollandım. Qədim Əlixan məhəlləsində, bazar çayının kə-

narında yerləşən bu ev giriş hissə də daxil olmaqla, 6 otağı əhatə edir. Burada çalışan bələdçilər məni otaqlarla tanış edir və hər bir eksponat haqqında dəyərli məlumatlar verirlər. Nə kasıb, nə varlı, ancaq ənənələrə söykənib yaşayan Cavidlər ailəsinin həyatını əks etdirən eksponatlar bu muzeyin ən qiymətli əşyaları sayılır.

Qeyri-adi bədii ekspozisiya şairin dahi poeziyasının ab-havasını yaşadır. Burada sərgilənən şəkillər, əlyazmalar, kitablar, jurnallar, məişət və xatirə əşyalarının hər biri şairin bütün yaradıcılıq və həyat yolunu əks etdirir.

Muzeydə həm Hüseyn Cavidə, həm də, bütövlükdə ailəyə məxsus eksponatlar saxlanılır.

Muzey artıq ömrünün 36-cı ilini yaşayır. Dahi şair və dramaturqun yaşadığı bu ocağın 36 illik fəaliyyəti ilə bağlı daha ətraflı məlumat almaq üçün əmək fəaliyyəti muzey yaranması ilə üst-üstə düşən muzeyin direktoru, əməkdar mədəniyyət işçisi Bəhrux Axundovla görüşdük. Həmsöhbətimiz Cavid irsinə göstərilən dövlət qayğısından və muzeyin 36 illik fəaliyyətindən danışdı. O bildirdi ki, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev 1981-ci ilin iyul ayının 21-də Hüseyn Cavidin anadan olmasının 100 illiyi haqqında qərar qəbul etdi. Respublikada Hüseyn Cavidin ədəbi irsinin bir daha geniş şəkildə əbədiləşdirmək üçün həmin qərarda bir sıra mühüm işlərin görülməsi nəzərdə tutulmuşdur. Onun ədəbi irsinin toplanılıb nəşr olunması, əsərlərinin müxtəlif teatrlarda tamaşaya qoyulması, Cavidə həsr olunmuş monoqrafiyaların, əsərlərin 4 cildde, habelə, rus dilində əsərlərinin 2 cildde, ərəb əlifbası ilə 1 cildde nəşr olunması, Bakı və Naxçıvan şəhərlərində Hüseyn Cavidə abidə ucaldılması, ev-muzeylərinin yaradılması və digər işlərin həyata keçirilməsi Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin dahi şairə olan sonsuz məhəbbətlə imzaladığı qərarda öz əksini tapmışdır. Şair-dramaturqun qızı Turan Cavid haqlı olaraq, demişdir: "Atama 1956-cı ildə bəraət verildi, lakin mən əsl bəraəti, Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 1981-ci ilin iyul ayının 21-də şəxsən özünün hazırladığı və imzaladığı qərardan sonra hesab edirəm".

Həmin vaxt Cavidin 1919-cu illərə qədər fasilələrlə yaşadığı evdə təmir işləri aparıldı və muzey yaradılmağa başladı. Muzeyin mövzu-tematik planını teatrşünas Tamilla Təhmasib hazırla-

dı, ekspozisiyanın tərtibatı isə Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi nəzdində fəaliyyət göstərən "Muzeylərin və sərgilərin bədii tərtibatı və layihələşdirilməsi" emalatxanasına həvalə edildi. Muzeydə tərtibat işləri gedən zaman şairin qızı Turan Cavid bir neçə dəfə Naxçıvana gəlmiş və öz dəyərli məsləhətlərini vermiş, Cavidin Naxçıvan həyatı ilə bağlı fotosəkilləri, sənədləri, bu və ya digər eksponatları muzeyə bağışlamışdır.

Muzeyin rəsmi açılışı 1984-cü ilin iyun ayının 9-da olmuşdur.

Fəaliyyətə başladığından bu günədək muzey fondunda 9 mindən artıq eksponat toplanmışdır. Onların içərisində Hüseyn Cavidin həyat və fəaliyyətini əks etdirən fotosəkillər, "Keçmiş günlər", "Peyğəmbər", "İblis", "Uçurum", "Topal Teymur", "Şeyx Sənan", "Şeyda" əsərlərinin ilk nəşrləri, üzərində müəllifin afroqrafı olan 1926-cı ildə nəşr olunmuş "İblis" və 1934-cü ildə çap olunmuş "Səyavuş" əsərləri, böyük şairin yubileyləri, onun müxtəlif teatrlarla tamaşaya qoyulmuş əsərlərinin afişa və proqramları, müxtəlif xatirə əşyaları və s. vardır. Bu eksponatların içərisində ədibin yaxın dostu olmuş Əziz Şərifin muzeyimizə üzünü köçürüb bağışladığı Cavidin İstanbuldan Qurbanəli Şərifzadəyə göndərdiyi məktublardan ibarət dəftəri, şairin qızı Turan Cavid tərəfindən hədiyyə edilmiş "Knyaz" əsərinin əlyazmasını və ailə şəkillərinin orijinallarını, Cavidin stolüstü yazı dəstini və pensnesini xüsusi qeyd etmək olar.

Muzey fondunun zənginləşdirilməsində şairin qızı Turan Cavid, bir övlad kimi bu işə həmişə yardımçı olmuşdur. Naxçıvanda ev-muzeyi yaradılmamışdan çox-çox qabaq Turan xanımın bu işə sarsılmaz inamı olmuşdur. Turan xanım inanıb ki, Cavid gec də olsa, öz qiymətini alacaq. İnaminə da yanılmayıb. O bilib ki, hətta xalqının Heydər Əliyev kimi qədərbilən bir oğlu Cavidin itirilmiş haqqını özünə qaytaracaq.

Muzeyin ekspozisiyasında Məmmədçəfər Cəfərov, Əziz Şərif, Abbas Zamanov, Mehdi Məmmədov, Yaşar Qarayev, Məsud Əlioğlu, Səlahəddin Xəlilov, Rəfael Hüseynov, İsa Həbibbəyli, Yavuz Axundlu, Qulam Məmmədli, Hüseyn İbrahimov, Zahid Əkbərov, Tamilla Təhmasib, Əjdər İsmayılov, Ənvər Uzun (Türkiyə), Gülbəniz Babavanlı, Cəlil Vəzirov, Azər Turan, Hüseyn Həşimli, Şamil Sadıq və başqalarının bağışladığı onlarca kitab muzey

ekspozisiyasında öz layiqli yerini tutur.

Ev-muzeyi daima dövlət qayğısının diqqətində olub. 2000-ci ildə Naxçıvan MR Ali Məclisi sədrinin diqqət və qayğısı ilə muzeydə əsaslı surətdə təmir və bərpa işləri aparıldı, muzey ekspozisiyası yerləşən bina əvvəlki görkəminə qaytarıldı, inzibati iş otaqları yüksək səviyyədə təmir olundu, həyətə sahəsi genişləndirildi, muzeyin maddi-texniki bazası gücləndirildi, muzey ekspozisiyası yenidən quruldu. Bu dəfə Ali Məclisi Sədrinin məsləhəti ilə ekspozisiyanın otaqlarına Cavid yaşadığı dövrdənecə olubsa, o cür tərtibat verildi. Ekspozisiyanın mövzu-tematik planı və tərtibatı muzey əməkdaşlarının qüvvəsi ilə həyata keçirildi.

Ev-muzey Cavid sənəti pərəstişkarlarının bir növ yaradıcılıq və təbliğat mərkəzinə çevrilmişdir. Rəy kitablarındakı qeydlərin, yazıların və arzuların coğrafiyası dediklərimizə əyani sübut ola bilər. Burada Türkiyədən, İran İslam Respublikasından, Uzaq Şərqdən, Moskvadan, Pribaltika ölkələrindən, Orta Asiyadan, Gürcüstandan, Moldovadan, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən, Hindistandan, Yaponiyadan, Koreyadan, Amerika Birləşmiş Ştatlarından, Almaniyadan, Fransadan, İtaliyadan, İspaniyadan, Bolqarıstandan gələnlərin yüzrlərlə qeydləri vardır.

Yarandığı gündən indiyədək "Hüseyn Cavid və teatr", "Hüseyn Cavid və Naxçıvan Teatrı", "Hüseyn Cavidin dramaturgiyası", "Hüseyn Cavid-100", "Hüseyn Cavid-110", "Hüseyn Cavid-120", "Hüseyn Cavid-125", "Hüseyn Cavid-130", "Hüseyn Cavid: həyatı və yaradıcılığı" adlı sərgilər təşkil edilmiş və muxtar respublikanın mədəni-maarif müəssisələrində nümayiş etdirilmişdir. 1990-cı ildə "Hüseyn Cavid və Teatr" adlı sərgi Belarusun paytaxtı Minsk şəhərində 10 gün nümayiş etdirilmiş və mükafata layiq görülmüşdür. 2007-ci ilin may ayının 7-dən 12-dək H.Cavidin 125 illiyi ilə əlaqədar Türkiyənin İstanbul şəhərindəki "Yeddi Təpə" Universitetində, Cavidin vaxtilə təhsil aldığı qədim "İstanbul" Universitetində, "Türkiyə yazıçıları birliyinin İstanbul şöbəsində", "Hacı Ahmet Yasevi" vakfında, Türkiyə Yazıçıları Birliyinin İstanbul şöbəsində, "Hoca Ahmet Yesevi" vakfında, "Kazım Qarabəkir" vakfında "Hüseyn Cavid-125" adlı sərgi təşkil edilmiş və keçirilmiş tədbirlərdə iştirak edənlərə Hüseyn Cavidin həyatı və yaradı-

cılığı haqqında geniş məlumat verilmişdir.

Disputlar, gecələr və poeziya saatları ev-muzeyin fəaliyyətində başlıca xətt təşkil edir. Muzey Cavid tədqiqatçıları, cavidşünaslarla görüşlərə də yüksək qiymət verir.

Bu illər ərzində muzeyin yaranmasının 1, 30 və 35 illik yubileyləri geniş şəkildə qeyd olunmuşdur.

Muzey fəaliyyətə başlayan dan bəri orta məktəblərdə Hüseyn Cavidin həyatı və yaradıcılığının tədrisi üçün ayrılmış saatlardan biri muzeylə əyani təmasda olmaqla keçirilir. Məktəblilərlə keçirilən "açıq dərslər" üçün muzey əməkdaşları əlavə tədbirlər hazırlayırlar.

Muzey əməkdaşları Cavid sənətinin, onun həyat və yaradıcılığının tədqiqi işini həmişə ön planda saxlayırlar. Cavid əsərlərinin səhnə və nəşr tarixlərini əks etdirən kataloqlar tərtib edilmişdir. İndi bu kataloqlar üzrə yaradıcılıq işləri davam etdirilir.

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev demişken: "XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının, mədəniyyətinin inkişafında Hüseyn Cavidin misilsiz xidmətləri olmuşdur. Onun yaratdığı əsərlər Azərbaycan xalqının milli sərvətidir və gələcək üçün dərslik kitabıdır. Hüseyn Cavid xalqını sevmiş, xalqı üçün yaşayıb-yaratmışdır".

Bəli, böyük Azərbaycan şairi, bədii-ictimai fikir tariximizdə görkəmli dramaturq Hüseyn Cavid ədəbiyyatımıza böyük töhfələr verib. Şair çoxəsrlik poeziyamızın parlaq ənənələrini layiqincə yaşatmaqla bərabər, ədəbiyyatımızı keyfiyyətcə yeni məhəlləyə yüksəldərək, onu ictimai məfkurə baxımından, daha da zənginləşdirən dramaturq kimi şöhrət tapmışdır. Şairin yüksək istedadla yaratdığı əsərlərin başlıca mövzunu mənəvi saflığa, mədəni yüksəlişə və maariflənməyə çağırış təşkil etmişdir.

Zamandan asılı olmayaraq, Hüseyn Cavid sevilən və qiymətləndirilən şairlərdəndir və bu sevgi sərhəd tanımır. Məhz yaradılan bu ev muzeyi onu sevenlər və tanımaq istəyənlər üçün gözəl bir imkandır.

Mən Hüseyn Cavidin keçdiyi ömrü yolunu bir daha xatırladım. Xatırladım ki, bizim tariximizdə bu cür şəxsiyyətlər olub. Sovet Rusiyasının qaranlıq siyasətinin qurbanı olmuş Hüseyn Cavid irsini qoruyub-saxlamaq biz gənclərin borcudur.

Sona MİRZƏYEVA

TƏRS BAXIŞ

Sərdar Cəlaloğlu yenidən “blok” həvəsindədir

Yaxud ənənəvi düşərgə “liderləri” niyə ADP sədrinin təşəbbüsünə barmaqarası baxır?

Seçki ili yaxınlaşdıqca, dağıdıcı müxalif düşərgə kuluarlarında yenidən müxtəlif “birlik” və “bloklar”ın yaradılması barədə söhbətlər getməyə başlayıb. Belə ki, istər müəyyən təmasları olan partiyalar, istərsə də bir-birilərinə düşmənçilik mövqeyində olan siyasi təşkilatların hər birində bu vasitədən yararlanma barədə fikirlər səslənir. Ancaq bəri başdan, onu da xatırlatmaq lazımdır ki, bütün seçkilərdə “blok” və “birliklər” yaradılsa da, onların ömürləri partiya sədrlərinin bir-birilərinə bəyənməmələri, şəxsi maraqları və həzm etməmələri səbəbindən dağılıb. Məhz bu faktı ortaya qoyarkən, hazırda düşərgədə yenidən sözügedən məsələ ətrafında müzakirələrin aparılması gü-lünc görünür.

Misal üçün, ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu mətbuata açıqlamasında deyib ki, müxalifət partiyalarının birliklər yaratması ilə bağlı planları var və hamını bir araya gətirmək mümkün olmasa da (?-R.R.), bu istiqamətdə bəzi müzakirələr aparılır. “Hər hansı bir birlik yaranarsa, o zaman ictimaiyyətə geniş açıqlama veriləcək”-deyən ADP sədri, nədənsə, yalnız bu kimi məntiqsiz açıqlaması ilə yadda qalmağa çalışıb. Halbuki S.Cəlaloğlunun özü də etiraf edir ki, müxalifətdə hər kəsi bir araya gətirmək mümkün deyil. Bu zaman sual yaranır: əgər bir araya gəlmək mümkün deyilsə, müzakirələr kimlərlə və necə aparılır?

KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu: “Sərdar Cəlaloğlu bir-iki cümlədən artıq açıqlama vermək istəməyibse, başqasının bu məsələ ilə bağlı geniş danışması doğru olmazdı”

KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu ADP sədri S.Cəlaloğlunun açıqlamasını şərh edərkən, bu məsələni önə çıxarıb və həmin açıqlamadan bir şey anlamadığını dolayısı ilə bildirib. “Açıqlamanın müəllifi kimi, əgər Sərdar Cəlaloğlu bir-iki cümlədən artıq açıqlama vermək istəməyibse, başqasının bu məsələ ilə bağlı geniş danışması doğru olmazdı”-deyə qeyd edən M.Mirəlioğlu bildirib: “Bu fikri mediaya çıxaran odur və çox qısa açıqlamanı məqsə-dəmüvafiq hesab edir. Bundan o tərəfə mən nə isə deyə bilmərəm”.

“Ümid” sədri İqbal Ağazadə: “Detalları Sərdar bəy bilir...”

“Ümid” partiyasının sədri İqbal Ağazadə də ADP sədrinin məntiqsiz açıqlamasına münasibət bildirərkən deyib ki, S.Cəlaloğlu ifadə etdiyi üçün məqsəduyğundur-sa, onun daha detallı danışması daha düzgün olar: “Detalları da yəqin ki, Sərdar bəy bilir”.

O da maraqlıdır ki, İ.Ağazadə S.Cəlaloğlu ilə daha öncələr də blok marağında olduqlarını, yeni “blok”un yaradıla biləcəyini, hətta həmfikir kimi çıxış etdiklərini desə də, nədənsə, “Qarabağ uğrunda” blokun parçalanmasını xatırlayaraq dilə gətirməyib. Bu baxımdan, “Ümid” sədrinin açıqlamasını, sadəcə, açıqlama vermək xətinə deyilən boş söz olduğunu düşünə bilərik.

“Ağ partiya”nın sədri Tural Abbaslı: “Bu işi faydasız hesab edirik”

“VİP” sədri Əli Əliyev də ADP sədrinin “blok” məsələsinə, necə deyirlər, barmaqarası baxdığını deyib. “Hələlik, konkret format və ideya haqqında danışmaq tezdir”-deyən müxalifət partiyasının sədri inamsız olduğunu sərgiləyib.

Sabiq müsavətçi, hazırda “Ağ Partiya”nın sədri olan Tural Abbaslı isə ADP sədrinin təklifinə istehza ilə yanaşıb. O, qeyd edib ki, bu mövzu Azərbaycan siyasi gündəminə, demək olar ki, hər seçki-öncəsi gəlir və ya bilərəkdən gətirilir. “Bu hal, o qədər təkrarlanıb ki, artıq az qala “seçki” sözü ilə “birlik” sözü mətbuatda paralel işlənir”- deyə bildirən müxalifətçi partiya sədrinə görə, bu günə qədər olan birlik təcrübələrimiz, eyni zamanda prosesin gedişi, onu deməyə əsas verir ki, bu dəfə də nəzərdə tutulan ideal və səmi-mi birlik modeli alınmayacaq: “Əgər şəraitin diktəsiylə hansısa birlik yaranacaqsa da, bu, gözələnən effekti verməyəcək. Sadəcə olaraq, seçkidən sonra növbəti uğursuzluqları ört-basdır etmək üçün bir-birilərinə ittiham etməkdən yana növbəti platforma rolunu oynayacaq”.

T.Abbaslı “birlik” və “blok” oyunları oynamaqdansa, bütövlükdə, müxalifət düşərgəsində ciddi islahatların aparılması, müxalifətdə mövcud olmayan demok-ratik mühitin formalaşdırılmasının vacib olduğunu bildirib. “Böyük ‘birlikdən’ daha çox böyük islahatlara və böyük dəyişikliklərə ehtiyac var”-deyən “Ağ Partiya”nın sədri, həmçinin, bildirib ki, 25 ildir ki, bir-birilərinə düşmən münasibəti sərgiləyən partiya sədrlərini və “liderlərini” zorla bir araya gətirmək heç vaxt istənilən nəticəni verə bilməz: “Bu işi özümüz üçün indiki məqamda faydasız hesab edirik...”

Beləliklə, ADP sədrinin yenidən özünü müxalifətin “ağsaqqalı” kimi aparmağa çalışması, özünü “birlik təşəbbüskarı” kimi göstərməyə cəhd etməsi, göründüyü kimi, ənənəvi düşərgədə ciddi qəbul olunmur. Bu baxımdan, nəticəyə gəlmək olar ki, hətta bir neçə partiya müvəqqəti şəkildə bir araya gələrək, “blok” yaratsalar belə, həmin yaradılan təsisatın ömrü də öncəki seçkilərdə yaradılmışlar qədər çox az sürəcək. Hətta partiyalar məğlub-ıyyətdə görə bir-birilərinə qarşı ittihamlar irəli sürüb, düşərgədəxili yeni düşmənçiliklərə start verəcəklər.

R.RƏSULOĞ

Əli Kərimlinin separatçılarla iş birliyi davam edir

Və ya AXCP sədrini erməni “şpionu” Ataxan Əbilovla bağlayan tellər

“Əli Kərimli elə bir tipdir ki, hətta şeytanla da əməkdaşlıq edər, təkli çoxlu gəlir və pul olsun”. İctimai rəy, bəlkə də AXCP sədri Ə.Kərimli haqqında bu, ya da buna bənzər ifadələri çox eşidib. Həqiqətən də, bu ünsür siyasi gündəmdə qalmasının hər vaxtını pul-parayla ölçür. Daha doğrusu, özünü “müxalifətin əsl lideri” kimi zorla cəmiyyətə sırayan Ə.Kərimli zaman-zaman Azərbaycanın dövlətçilik maraqlarına qarşı çıxan bir çox dairələrlə sıx təmaslarda olub.

Bir neçə gündür ki, Hollandiyada ölkəmizin əleyhinə fəaliyyət göstərən və özünü talış xalqının mübarizləri” kimi qələmə verən separatçı Ataxan Əbilovun Arif və Leyla Yunuslarla, eləcə də, sabiq “KQB” agentı, Rusiyanın qaranlıq siyasi dairələrinin əsas üzvlərindən sayılan, özünü “hüquq müdafiəçisi” adlandıran Svettlana Qanuşkina ilə görüşləri barədə məlumatlar verilməkdədir. Bu barədə aşağıdakı linkdən daxil olub həmin yazıya baxa bilərsiniz (<http://sia.az/az/news/politics/652779.html>).

Əli Kərimli onun haqqında deyilən bütün ittihamlara və söyüşlərə nə qədər layiq olduğunu öz murdar əməlləri ilə isbatlamış olur

Məsələnin də əsas məqamı budur ki, istər Ermənistanda, istərsə də Avropada ölkəmiz və xalqımız əleyhinə erməni xüsusi xidmət orqanları üçün açıq-aşkar çalışan Ataxan Əbilovun AXCP sədri Ə.Kərimli ilə münasibətləri mövcuddur. O da bəllidir ki, AXCP-nin inhisarında olan “Milli Şura”nın Azərbaycanda vətən xaini kimi tanınan şəxsləri öz sıralarına cəlb etməklə, onlarla yaxından əməkdaşlığa üstünlük verməklə, gəlir mənbələrini artırmağa çalışırlar. Beləliklə, fakt budur ki, separatçılarla əməkdaşlıq edən Ə.Kərimli onun haqqında deyilən bütün ittihamlara və söyüşlərə nə qədər layiq olduğunu öz murdar əməlləri ilə isbatlamış olur.

Beləliklə, A.Əbilov, eyni zamanda Ə.Kərimlinin dostu və tələbə yoldaşdır. Əbilov Hollandiyada “Oyan” adında hərəkat yaradıb və bu hərəkat vasitəsilə Avropa fondlarından 350 min avro alaraq, Azərbaycanın milli-dövlətçilik maraqlarının əleyhinə təbliğat aparır!

Əli Kərimlinin dostu Ataxan Əbilov Əlikram Hümətovun müavini

A.Əbilov vətən xaini elan edildikdən sonra Niderland Krallığında, Hollandiyada “siyasi mühacir” qismində yaşayır.

A.Əbilov 1992-ci ildə talış separatçıları tərəfindən yaradılmış “Azərbaycan Xalqlarının Bərabərliyi Partiyası”nın fəal üzvlərindən olub. Bu səbəbdən də, 1993-cü ildə işlədiyi BDU-dan qovulub. O, eyni zamanda, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü xaincəsinə parçalamağa çalışan, separatçı Əlikram Hümətov tərəfindən yaradılan, tanınmayan qondarma “Talış-Muğan Respublikası”nın “konstitusiyə komissiyası”nın sədri olub. Eyni zamanda Hümətovun siyasi işlər üzrə müavini vəzifəsini də daşıyıb. Onun xarici xüsusi xidmət orqanları ilə əlaqələri var və dəfələrlə onlardan müxtəlif məbləğlərdə maliyyə yardımı alıb və “Milli Şura”nın idarəçiliyi məsələsində verilən tövsiyə və tapşırıqları Ə.Kərimliyə çatdırıb. A.Əbilov Azərbaycanı tərk etdikdən sonra Moskva şəhərində Rusiya dövləti ona ölkə ərazisində daimi yaşamaq hüququ və siyasi qaçqın statusu vermişdi. Hazırda isə Hollandiyanın Amsterdam şəhərində yaşayır. Eyni şəhərdə yaşayan Hümətovlarla və Azərbaycanın siyasi mühacirləri ilə yaxşı əlaqələrə malikdir.

Həmin bu Əbilov AXCP sədri Ə.Kərimliyə doğum günü ilə bağlı təbrik yazaraq, onu özünə qardaş hesab etdiyini bildirmişdi. Bu gün Ə.Kərimli separatçı və vətən xaini ilə isti münasibətlərdə olmaqla, demək olar ki, separatçılığa dəstək verir, xalqın və dövlətin düşməni olduğunu isbatlayır.

Əbilovun sağ əli olan Vüqar Niftəliyev, bir müddət əvvəl, qardaş Türkiyənin dövlət bayrağını tapdalayan, üstünə “erməni” yazılan köynək geyinən şəxslərdəndir ki, eyni zamanda “Milli Şura”nın üzvü olaraq təqdim edilir

A.Əbilovun Ə.Kərimli ilə isti münasibətlərinin olması, onların bu gün müxtəlif maraqlarının üst-üstə düşməsi ilə əlaqədardır. Hər iki ünsür bir-birilərinə ona görə dəstək olurlar ki, ortada güclü maliyyə vəsaiti var. Avropada fəaliyyət göstərən bir sıra beynəlxalq təşkilatların apardığı fəaliyyət çərçivəsində, bu adamlardan məharətlə istifadə olunur. Bunların da, dövlətə təzyiq etmək mexanizmi, məhz bu yollaadır. Ataxan Əbilov maliyyə qarşılığında, bu cür fəaliyyət göstərir.

Qeyd etmək yerinə düşərdi ki, 350000 avronu boş yerə A.Əbilova verməzdilər. Misal üçün, separatçı Əbilovun sağ əli olan Vüqar Niftəliyev, bir müddət əvvəl, qardaş Türkiyənin dövlət bayrağını tapdalayan, üstünə “erməni” yazılan köynək geyinən şəxslərdəndir ki, eyni zamanda “Milli Şura”nın üzvü olaraq təqdim edilir (!!!-R.N.).

Nəticədə, ictimai rəyi bir sual maraqlandırır, bütün bu kimi faktlar ortadaykən, nəyə görə vətən xaini, separatçılarla ən isti münasibətlərdə olan AXCP sədri Ə.Kərimli hələ də əlini-qolunu rahat şəkildə sallaya-sallaya gəzir? Əslində, haqlı sualdır və bu gün Vətəninə, dövlətinə sevin hər bir azərbaycanlı inanır və ümid edir ki, istər Ə.Kərimli olsun, istərsə də onun yan-yörəsində olan satqınlar tayfası - onların hər biri mütləq bu iyrenc, xəyanətkar əməllərinə görə cavab verəcəklər və buna kimsənin şübhəsi olmamalıdır!

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Azərbaycan xalqının oyun və əyləncə ənənələri

Xana kəsilen gün də evdə və məhəllədə yenidən toy-büsat qurulardı. Aşıq çalib-oxuyardı, qara zurnanın sədaları altında şadlıq, şadyanalığ edərdilər, oynayıb əylənər və mahnı oxuyardılar.

Deməli, xalqın əmək fəaliyyəti ilə bağlı təşəkkül tapıb inkişaf etmiş əmək nəğmələri, ayin və etiqlər, mərasimlər, oyun və əyləncələrin, tamaşaların yaranmasına gətirib çıxarmış, bu oyun və əyləncələr də "getdikcə dünyəviləşmiş, xalqın məişəti, ailə həyatı ilə əlaqədar olaraq, real bir məzmun kəsb etmişdir".

Tofiq Babayev yazır: "Mədəniyyətimizin ən qədim abidələrindən olan Qobustan qaya təsvirləri, həmçinin, Kiçik Qafqazın Kəlbəcər və Göyçə yaylaqlarından başlayaraq, Naxçıvandakı Gəmiqayaya qədər geniş bir ərazidə yayılmış və Anadolu abidələri ilə səsleşən qayaüstü rəsmlər arasında xalqımızın həyat və məişət tərzini əks etdirən təsvirlərdə Güneşə sitayiş, ov, əkin-biçin, cıdır və gülüş səhnələri - ilkin xalq oyunlarının izləri əks olunmuşdur. Qayaüstü təsvirlərdə Azərbaycan xalqının bir sıra qədim inanclarının (oda, suya, Güneşə, Aya, totemlərə sitayiş və s.) və milli bayramlarının (məhsul, nəslin artım, Novruz və s.) kökləri ilə bağlı maraqlı təsviri səhnələr vardır.

Arxeoloji qazıntılar zamanı aşkara çıxarılmış zəngin maddələri, eləcə də, müxtəlif materiallardan hazırlanmış bəzək əşyalarının üzərində həyatla bağlı olan, real və rəmzi mənə kəsb edən maraqlı rəsmlər, işarələr, damğalar müəyyən mərasimlərdə rəqslərin icra olunduğunu ilkin rəqs və musiqi sənətinin yaranması ilə nəticələndiyini göstərir. Qobustandakı "Qaval daşlar", "Yalı", "Halay", "Bə-növşə" səpili oyunları xatırladan rəsmlər, eləcə də, Gəmiqayaya təsvirlərində və Naxçıvanın boyalı qabları üzərindəki rəqs səhnələri Eneolit və Tunc dövrlərində Azərbaycanı musiqi-rəqs-oynun mədəniyyətinin təşəkkül tapdığını sübut edir.

Oyun və əyləncələr minillərdən-minillərə, nəsillərdən-nəsillərə çataraq, xalq arasında yaşadığı kimi, şifahi xalq ədəbiyyatı nümunələrində, xüsusilə, nağıllarda, dastanlarda və əfsanələrdə də yaşayıb, zamanəmizədək gəlib çatmışdır.

Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatının ən qədim abidəsi, xalqımızın tarixinin, məişətinin, adət-ənənəsinin ensiklopediyası olan "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanında ozanların el-el, oba-oba gəzərək söz qoşması, nağıl və dastan söyləməsilə yanaşı, Dədə Qorqud yurdunun igidlərinin atlanıb cıdır təşkil etmələri, qılınca oynatmaları, ox atıb yarışmaları, çövkən oynamaları, pəhləvanların və daşqaldıranların məharətlərinin nümayiş etdirilməsi ilə tanış oluruq.

T.Babayevin fikrincə, Azərbaycan xalq oyun və əyləncələri haqqında məlumatlara qədim yunan, latın, Suriya, ərəb, fars və türk ya-

zılı qaynaqlarında da rast gəlinir. Orta əsrlərdə Azərbaycan torpağını qarış-qarış gəzib-dolaşmış, Dərbənd, Şabran, Şamaxı, Bakı, Şəki, Gəncə, Lənkəran, Ərdəbil, Naxçıvan, Təbriz, Marağa, Qəzvin kimi şəhərlərdə aylarla qonaq qalan, ticarət edən, diplomatik danışıqlar apararaq Avropa səyyahlarının və diplomatlarının (A.Cenkinson, A.Oleari, Yan Streys, A.Düma, J.Şarden və b.) xatirələrində xalqımız barədə, onun qədim mənəvi mədəniyyəti, o cümlədən, oyun və əyləncələri, rəqsləri, tamaşaları haqqında olduqca maraqlı və qiymətli məlumatlar vardır. Yazıçı və tarixçilərin əsərlərində, abidələrdə, miniatür rəsmlərdə, orta əsrlərdə yaşayıb-yaratmış şairlərimizdən Qətran Təbrizinin, Xaqaninin, Nizaminin, Nəsiminin, Xətəinin və başqalarının əsərlərində xalq oyun və əyləncələri (çövkən, oxatma, atçapma, gülüşmə, nörd, şahmat, şetrenc və s.) haqqında zəngin məlumatlar öz əksini tapmışdır.

Nizaminin əsərlərində orta əsrlərdə Azərbaycanda geniş yayılan "Çövkən", "Kəbbədə", "Üzük-üzük", "Kəndirbazlar", "Kilimarası" və başqa neçə-neçə el oyun və əyləncələrinin təsviri verilmişdir.

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi,

ondan qorxmadıqlarını nümayiş etdirmək məqsədilə xüsusi mərasimlər keçirərmişlər. "Kövsər" adlanan mərasimdə müxtəlif hərəkətli oyunların müşayiəti altında qışın qada-balasını özlərindən uzaqlaşdırmağa çalışmışlar. Özünü gül-məli kökə salmış bir nəfəri tələk geyimində qatıra mindirər, sonra da kəndi gəzdirib camaata deyər-dilər ki, bu gördüyünüz adam qışın düşmənidir. Yan-yörədəki onun üstünə su səpər, qar atar, ətrafında məzəli oyun və əyləncələr göstərirdi. O isə, bir əlində tükü yonulmuş qarğa, o biri əlində isə yelpik tutub yelləyər və saymazıyana "istidir, istidir, heç vecimə deyil" - deyə-deyə hay-küy salardı. Bunlar türk xalqlarının, o cümlədən, azərbaycanlıların yaxınlaşmaqda olan istiyə qarşı davamlı və möhkəm ol-duqlarını nümayiş etdirmək üçün göstərdikləri cəhd idi. Türk xalqlarının təfəkküründə qış fəslinə belə baxış, yalnız "Kövsər" mərasimi ilə qurtarmır. Bu baxımdan qış və yazın üzleşməsinin rəmzi təsvirini özündə yaşadan "Kosa-kosa" əyləncə-tamaşası daha xarakterikdir. Burada Kosa qışın antropomorfizmi, keçəl isə yazın, baharın zoomorfizmidir. Oyunun tam mətnini ilk dəfə görkəmli teatr xadimi Hüseynqulu Sarabski çap etdirmişdir. Azərbaycanın bütün bölgələrində keçirilən bu əyləncə-tamaşanın ayin və nəğmələri çoxçeşidlidir. Birsinə tərsinə çevrilmiş kürk geydirər, üz-gözüne un, kömür sürtər, başına papaq qoyar, paltarının al-

Oyun və əyləncələr minillərdən-minillərə, nəsillərdən-nəsillərə çataraq, xalq arasında yaşadığı kimi, şifahi xalq ədəbiyyatı nümunələrində, xüsusilə nağıllarda, dastanlarda və əfsanələrdə də yaşayıb, zamanəmizədək gəlib çatmışdır.

qədimlərdə xalq oyun və əyləncələri azərbaycanlıların ənənəvi təsərrüfat fəaliyyəti ilə meydana gəlmiş əmək nəğmələri ayrı-ayrı mövsüm, mərasim və adətlərin icrası ilə bağlı təşəkkül tapıb inkişaf etmişdir. Etnoqrafik və ədəbiyyat materiallarından məlumdur ki, qədim zamanlardan azərbaycanlılar ilin yaz fəslinin başlanmasını, təbiətin oyanmasını, canlanmasını sevincə qarşılaşmış, yazın gəlişini arzulayan müxtəlif oyun, əyləncə, tamaşa və mərasimlər icra etmişlər. Azərbaycan və başqa türk xalqlarının mifologiyasında yazla qışın qarşılıqlı münasibəti, mifoloji baxışlarda zoomorfik, habelə, kosmoqonik təsəvvürlər, yaz ilə bağlı oyunlar, mahnılar və mərasimlər tarixən çox qədim köklərə malikdir.

Əski çağlardan qışa şər qüvvələrin əməli tək baxan azərbaycanlılar qışı - "yağın" saymadıqlarını,

tından qarnına yastıqca sarıyar, əlinə naxışlanmış əsa verib, boy-nundan zıncırov asardılar. Köməkçi ortalığa çıxıb oxuyardı.

T.Babayev yazır: "Sonra nəğmələrin yardımı ilə səfərə çıxacaq qışın rəmzi Kosa üçün pay toplamaq istəyirlər. Yığışanlar bir şey vermək niyyətində olmadıqlarından, adamlar arasında hörmət sahibi olan bir şəxs yağışın, yaşıllığın, məhsuldarlığın himayəçisi bilinən keçini məclisə dəvət edir və ondan xahiş edir ki, camaatdan pay toplayıb, Kosanı yola salsın. Tamaşaçıları keçinin gəlməsinə salınmış bu adamı sevincə qarşılayır, ona istədiyindən çox pay verirlər. Kosa payları alıb keçini qovur və şadlıqla atılıb düşə-düşə hoqqa çıxarır, gül-məli hərəkətli oyunlar nümayiş etdirir, camaat qarşısında öyünərək yatır. Sonra keçini yuxuya

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

ümidlərini yağışa bağlamalı olurdular. Bu münasibətlə ayinlər icra edir, mərasimlər keçirirdilər. Allah yolunda nəzir deyir, qurban kəsir, sədəqə verir, müsəllaya -(yağış çağırma mərasimi) çıxırdılar. Bu münasibətlə keçirilən "Qodu-qodu" ("Hodu", "Dodu", "Xodu" şəklində də geniş yayılmışdır) adlı qədim mərasim-oynun çox maraqlıdır. Yağış çağırmaq və ya Güneş arzusu ilə keçirilən "Qodu-qodu" mərasim-oynunu Azərbaycanın digər bölgələrində, xüsusən, Naxçıvan və Lənkəran əkinçiləri tərəfindən "Çömçəxatun" adı ilə icra olunardı.

Yaz fəslinin əvvəllərində yağış yağmayanda və quraqlıq olanda el cavanları bir yerə yığışdılar. Bir çömçə götürüb, üstünə qara parça salar, qapı-qapı gəzib mahnı oxuyardılar. Hər evdə onlara pay verirdilər, çömçəyə isə bir az su tökürdilər. Uşaqlar payı özlərinə götürər, çömçədəki suyu bir ağacın dibinə tökər, çömçəni isə həmin ağacdən asardılar. Çox keçməzdə ki, yağış yağardı. Buna "çömçəxatun gəzdirmək" deyirlər.

Naxçıvanın Ordubad bölgəsində yağış çağırmaq üçün eyni mərasimə əməl edilirdi. Lakin çömçəni yaşlı qadınlardan biri gəzdirdi. Qadın xəmir yoğurar, əlini yumamış çömçəni götürüb qapılara gedərdi. Soruşardılar: "Çömçəxatun nə istər?" Deyərdi: Baxın, xəmir yoğurmuşam, əlimi yumağa su tapmıram".

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Pəhriz qaydaları

Bəzən artıq bədən çəkisi olanlar necə olursa-olsun, ondan tez və qısa zamanda xilas olmağa çalışırlar. Hətta arıqlamaq həvəsi o həddə çatır ki, hər deyilənə inanır, hər eşitdiyinə əməl etmək istəyirlər. Təəssüf ki, tövsiyə olunanların böyük bir qismi heç bir əsas olmayan yanlış məlumatlardır.

AZƏRTAC pəhriz zamanı nəyin doğru və nəyin yanlış olduğu barədə bəzi diyetoloq məsləhətlərini arıqlamaq istəyənlərin nəzərinə çatdırır.

Sağlam qidalanmanın əsas şərti olan su orqanizmdə yaranan toksik maddələrin atılması üçün lazımdır. Su həmçinin natrium, flor, kalium və kalsium kimi minerallarla zəngindir. Ən faydalı içki olan su həm də kalorisizdir, ona görə də gün ərzində kifayət qədər su içilməsi məsləhətdir.

Vitamin və mineralların əsas mənbəyi meyvələrdir. Lakin artıq miqdarda qəbul edilən meyvə ilə alınan fruktoza orqanizmdə yağa çevrilir və müəyyən bölgələrdə piylənməyə səbəb olur.

Sağlam və nizamlı qidalanma yeməyin vaxtında yeyilməsi ilə başlamalıdır. Artıq çəki ilə mübarizədə yemək saatını ötürmək düzgün sayılır.

Çox gec yatmaq, həmçinin axşamlar uzun müddət ac qalmaq da yeni günə pis başlamağa səbəb olur, nəticədə metabolizm zəifləyir. Axırncı qidalanma yatmadan ən azı 3-4 saat əvvəl olmalı, yeni gecə saat 12-də yatanlar ən gec saat 9-10 arası az miqdarda yemək yeməlidir.

Məşq zamanı ac olmaq daha artıq kalori itirmək anlamına gəlmir, əksinə, daha az kalori xərcləməyə səbəb olur. Lakin qida qəbul edəndən sonra da idman etmək düzgün deyil. Yeməkdən ən azı 1,5-2 saat sonra məşq etmək məsləhətdir.

Mineral su həzmə kömək edən və onu asanlaşdıran içkidir, yağ itkisinə səbəb olur. Lakin həddindən çox içiləndə iştaharı artırır.

Orqanizmin hər gün az miqdarda yağa ehtiyacı var. Pəhriz saxlayarkən nəzərə almaq lazımdır ki, A, E və K vitaminləri yalnız yağda həzm olaraq orqanizmə sorulur. Həmçinin yağların əsas tərkib hissəsi olan və hamının zərərli hesab etdiyi xolesterol da orqanizm üçün çox vacibdir. Kişi və qadın cinsi hormonları, D vitamini məhz xolestere bənzər maddələrdir. Bundan başqa yağlar gec həzm edildiyi üçün toxluq hissi verir.

Az miqdarda alma sirkəsi, limon suyu və qreyfrut şirəsi faydalı olsa da, sirkənin artıq miqdarda içilməsi mədə turşuluğunu artırır, qida borusunu zədələyir, ciddi sağlamlıq problemləri yarada bilər. Limon və ya qreyfrut suyu da eyni qaydada mədə xəstəliklərini kəskinləşdirə bilər.

Bəzi qidaların üzərindəki "light" və "pəhriz" emblemləri onların gün ərzində istənilən qədər yeyilməsi kimi başa düşülməməlidir. Sadəcə olaraq həmin qidalarla yağ və ya şəkərin miqdarı bir qədər azaldılıb.

Az qida qəbulu və ac qalmaq kökəlməklə nəticələnə bilər, çünki orqanizm zəif qidalanmanı qıtlıq kimi qiymətləndirir. Uzun müddət ac qaldıqdan sonra yeyilən qidaları müdafiə mexanizmi olaraq yağ şəklində toplamağa çalışır ki, təkrar aclıq olarsa ondan enerji məqsədilə istifadə etsin.

Qara çörəkdən imtina etməklə arıqlayanda itirilən çəkinin yağla deyil, su ilə əlaqədar olduğundan şübhələnmək olar, çünki qara çörək kimi taxıl məmulatları tərkibində olan hidroksid molekulunun hesabına suyu orqanizmdə saxlaya bilər.

Çörəyi qızardanda sadəcə olaraq tərkibindəki suyun bir hissəsi buxarlanır. Su kalorisiz olduğundan çörəyi qızartmağın çəki atmaq cəhətdən faydası yoxdur. Çəki itkisi sürəti orta hesabla həftədə 0,5-1 kiloqram olmalıdır. Bir həftə ərzində daha artıq arıqlamaq qeyri-sağlam çəki itkisi sayılır və bir çox xəstəliklərə səbəb ola bilər.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Filologiya fakültəsinin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimliyi ixtisasının II kurs tələbəsi Camalzadə Nərin Kamil qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

EmTo MMC-yə (VÖEN 1600778161) məxsus Nizamnamə, Şəhadətnamə və Çıxarış sənədləri itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyov küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAc, SİA, APA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500

SƏS

Son səhifə

20 dekabr

Cüdo üzrə Azərbaycan komandası "World Masters" turnirində iki bürünc medal qazanıb

Cüdo üzrə Azərbaycan komandası Sankt-Peterburqda keçirilən "World Masters" beynəlxalq turnirini iki bürünc medalla başa vurub. AZƏRTAC xəbər verir ki, monqol Xadbatar Naranxu üzərində çətin qələbə ilə turnirə başlayan Hidayət Heydərov (73 kq çəki dərəcəsi) minimum tapşırığın öhdəsindən gəlib. Azərbaycan cüdoçusu rəqibinə qarşı iki dəfə "vadza-ari" fəndi işlədib. Sonra isveçli Tommi Masiasa qalib gələn idmançımız yarımfinalda dünya çempionu Soiçi Xaşimotoya uduzub. Hər şeyi "vadza-ari" qiymətləndirilməsi həll edib. Bürünc medal uğrunda mübarizədə Hidayət monqol Odbayar Qanbatar ilə qarşılaşıb. Əsas vaxtda hesab açılmayıb, əlavə vaxtda isə Heydərov rəqibinin səhvindən istifadə edərək onu məğlubiyyətə uğradıb. Nəticədə azərbaycanlı cüdoçu öz karyerasında ilk dəfə "World Masters" turnirinin medalını qazanıb. Rüstəm Orucov (73 kq) turnirə amerikalı Aleksandr Terner üzərində təmiz qələbə ilə başlayıb, lakin dördüncü finalda özbək Qiosjon Boboyevə məğlub olub. Yarışın əsas vaxtında qalibi müəyyən etmək mümkün olmayıb, əlavə vaxtda rəqib "vadza-ari" fəndi ilə qalib gəlib. Rüstəm keçirdiyi təsəlli görüşündə Odbayar Qanbatara məğlub olaraq yeddinci yeri tutub. Püşkatmanın nəticələrinə görə 60 kq çəki dərəcəsinə özbək Şarafuddin Lütfillayevlə yarışmalı olan Orxan Səfərov isə turniri tərk edib. Nəticədə rəqib növbəti mərhələyə mübarizə aparmadan keçib.

100 kq çəki dərəcəsinə Elxan Məmmədov kiçik finalda tatami sahibi Kirill Denisova qalib gəlib. Azərbaycan təmsilçisi sonrakı döyüşdə "vadza-ari" üsulu ilə iki xal qazanaraq isveçli Yoakim Dvarbini məğlub edib, daha sonra portuqaliyalı Xorxe Fonseki üzərində təmiz qələbə qazanıb. Elxan yarımfinalda hollandiyalı Mixael Korrel ilə qarşılaşıb. Görüşün əsas hissəsində qalibi müəyyən etmək mümkün olmayıb, əlavə vaxtda isə cüdoçumuz xəbərdarlıq alıb. Kiçik finalda o, rusiyalı Kirill Denisova qalib gələrək turniri yeddinci yerdə tamamlayıb. Məmmədli Mehdiyev (90 kq) yarışa monqol Altanbaqan Quntulq üzərində əlavə vaxtda ippon fəndi ilə qazandıqı qələbə ilə başlayıb. Lakin dördüncü finalda İspaniya təmsilçisi Nikoloz Şerazadişviliyə uduzan Məmmədlinin ilk təsəlli görüşündə rəqibi macar Kristian Tota olub. Əsas vaxt nəticəsiz başa çatıb, əlavə vaxtda cüdoçumuz "vadza-ari" fəndinə yaxalanaraq yeddinci yeri tutub.

Tural Səfquliyev (90 kq) ilk mərhələdə tataminin sahibi Xusen Xalmurzayevlə qarşılaşıb. Əsas vaxtda qalibi müəyyən etmək mümkün olmayıb, əlavə vaxtda isə rusiyalı idmançı qalib gəlib. 100 kiloqramdan yuxarı çəki dərəcəsinə çıxış edən Uşanqi Kokauri isə ilk görüşündə monqol Durenbayar Ulzibayara məğlub olub.

Afrikanın ən yaxşı futbolçusu adına namizədlər açıqlanıb

Afrika Futbol Konfederasiyası 2017-ci ilin ən yaxşı futbolçusu adına namizədləri açıqlayıb. Qurumun saytında yer alan xəbərə görə, siyahıda Pyer-Emerik Obameyanq (Qabon, "Borussiya" Dortmund), Məhəmməd Salah (Misir, "Liverpool") və Sadio Mane (Seneqal, "Liverpool") yer alıb.

Qalib ekspertlərin və Afrika yığmalarının baş məşqçilərinin səsli ilə müəyyən oluna bilər. Qeyd edək ki, ötən il Afrikanın ən yaxşı oyunçusu "Lester"-in yarımmüdafiəçisi Riyad Mahrez seçilib.

Tərlan Əhmədovun sonuncu köməkçisi müəyyən olundu

"Nəftçi"-nin baş məşqçisi Tərlan Əhmədovun sonuncu köməkçisi müəyyən olundu. SİA-nın məlumatına görə, ilk dövrə başa çatdı ki, "Binə"dən ayrılan Mehman Babayev bu vəzifəyə təyinat alıb. Yaxın günlərdə bununla bağlı rəsmi açıqlama veriləcək. Qeyd edək ki, "Binə" M.Babayevin başçılığı altında fasiləyə 2-ci pillədə yollanmışdı.

Neymar "Real"-a gedir? - PSJ-dən açıqlama

PSJ-nin idman direktoru Antero Enrike Neymarın bu yay "Real"-a transfer olunacağı ilə bağlı yayılan iddialara münasibət bildirib. Qol.az-ın Fransa mətbuatına istinadən yaydığı xəbərə görə, o, braziliyalı hücumçunun Paris klubunda qalacağını deyib: "Neymar heç yere getməyəcək. Çünki o, burada xoşbəxtdir. Klubu sevir, PSJ-də ona çox rahatdır. Neymar əla futbolçudur. O, dünyanın ən güclü oyunçularından biridir". Qeyd edək ki, Neymarın iyunda "Real"-a keçmək istədiyi iddia olunur.

